

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VALSTYBĖS KONTROLĖ

2005 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2006 m. kovo 30 d.
Vilnius

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui
Artūriui Paulauskui

2006-03-30 Nr. S-(8000-1.9)-410

DĖL VALSTYBĖS KONTROLĖS 2005 METŲ VEIKLOS ATASKAITOS

Vadovaudamasi Seimo statuto 206 straipsniu ir Valstybės kontrolės įstatymo 9 straipsniu teikiu Valstybės kontrolės 2005 metų veiklos ataskaitą.

PRIDEDAMA. Ataskaita, 1 egz.

Pagarbiai

Valstybės kontrolierė

Rasa Budbergytė

<i>Valstybės kontrolės žodis</i>	6
<i>Svarbiausi 2005 metų darbai</i>	8
<i>I dalis Valstybės kontrolės vaidmuo, veiklos aplinka, gebėjimų vystymas</i>	9
<i>II dalis Veikla</i>	21
<i>III dalis Valstybės kontrolės finansinės ataskaitos ištrauka</i>	33
<i>Priedai</i>	37

Savo rankose Jūs laikote Valstybės kontrolės 2005 m. veiklos ataskaitą. Joje siekiama parodyti Lietuvos aukščiausiosios audito institucijos praėjusių metų darbus, jų rezultatus, poveikį viešojo sektoriaus institucijoms, visiems šalies gyventojams. Pernai metais daug dėmesio skyrėme Valstybės kontrolės, kaip institucijos, vystymuisi: tobulinome valstybinio audito metodus, geriname ryšius su visuomene, plėtėme tarptautinį bendradarbiavimą, auditoriai kėlė kvalifikaciją. Savo 2005 m. veiklą vertinome atsižvelgdami į Valstybės kontrolės strateginiame plane nustatytus tikslus ir vertinimo kriterijus. Kartu su metine veiklos ataskaita pateikiame ištrauką iš Valstybės kontrolės finansinės atskaitomybės ir nepriklausomo auditoriaus išvadą.

Valstybės kontrolei pradėjau vadovauti prieš metus. Darbo pradžioje ypač daug galvojau, ko iš šios institucijos tikisi politikai, jų paskirti valstybės institucijų vadovai, visi šalies gyventojai. Iš pirmo žvilgsnio atsakymas aiškus – visuomenė nori, kad valstybiniai auditoriai pateiktų objektyvią ir tikslią informaciją, ar valstybės finansai ir kitas turtas apskaitomas teisingai ir valdomas išmintingai. Kita vertus, valstybės turto valdytojams turime patarti, ką reikėtų keisti, kad gyventojams būtų suteikiama didžiausia nauda. Nemaža visuomenės dalis vis dar norėtų, kad Valstybės kontrolė pati baustų pažeidėjus. Tačiau toks reikalavimas prieštarauja audito prigimčiai, nes auditorių pareiga patarti ne kaip, o ką reikėtų keisti.

Praėję metai buvo reikšmingi tuo, kad Seime pradėjo veikti Audito komitetas, kurio viena iš kryptų nagrinėti Seimui ir Seimo komitetams pateiktas valstybinio audito ataskaitas ir išvadas ir rengti Seimo nutarimų dėl valstybinio audito ataskaitose ir išvadose pateiktų Valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimo projektus. Tai akivaizdžiai padidino valstybinio audito veiksmingumą. Dabar turime bendromis jėgomis siekti, kad valstybės institucijos kuo geriau tenkintų Lietuvos žmonių poreikius.

Siekiame, kad kiekvienas auditas būtų išsamus, objektyvus, pagrįstas patikimais įrodymais ir kad jo išvadose atsispindėtų esminės problemos.

Patikimiausias būdas gerinti audito kokybę – kelti auditorių kvalifikaciją ir didinti jų kompetenciją. Ne mažiau svarbu užtikrinti kokybišką vidinę ir išorinę audito peržiūrą. Tuo tikslu sukūrėme auditorių mokymo sistemą, nuolat tobuliname audito metodikas, visi audito proceso etapai yra kontroliuojami. Nors šioje ataskaitoje nerasite žodžių apie auditorių moralines savybes, tačiau galiu drąsiai pasakyti, kad Valstybės kontrolės pareigūnų etikos kodekse įrašyti principai tapo mūsų įsitikinimais.

Pasirašydama Valstybės kontrolės metų veiklos ataskaitą skaičiuoju ne tik darbus, kuriuos padarėme siekdami, kad valstybės turtas būtų valdomas išmintingai. Puikiai matau ir tai, ką turime nuveikti per artimiausius metus. Išvardysiu tuos prioritetus:

- Auditų temas pasirinkome aktualiais visuomenei rūpimais klausimais. Akivaizdu, kad didelė dalis Lietuvos gyventojų blogai vertina kai kurias valstybės ir savivaldos institucijų teikiamas paslaugas. Todėl numatėme atlikti tų sričių auditus. Pavyzdžiui: vertinsime visuomenės sveikatos priežiūrą, moksleivių nemokamo maitinimo organizavimą, žemės reformos eigą, valstybei nuosavybės teise priklausančios žemės valdymą. Kita dalis auditorių nagrinės verslo aplinkos kūrimą. Analizuojame valstybės investicijų į infrastruktūrą panaudojimą. Jau atliekami auditai Klaipėdos valstybiniame jūrų uoste, bendrovėje „Lietuvos geležinkeliai“. Šiais metais audituosime transporto infrastruktūros modernizavimą.

- Sieksime, kad auditų rekomendacijos būtų nukreiptos ne į praities įvykių vertinimą, bet į ateitį, kad jų įgyvendinimas padėtų valstybės turto valdytojams kurti pridedamąją vertę.

- Atlikdami finansinius auditus, neapsiribosime apskaitos ir atskaitomybės patikrinimu, bet vis daugiau dėmesio skirsime lėšų naudojimo teisėtumo problemoms.

- Audituodami Europos Sąjungos lėšas iki šiol daugiausiai dėmesio skyrėme finansinių ataskaitų teisingumui ir kaip parengta ir veikia lėšų skirstymo ir naudojimo sistema. Tai, be abejo, yra svarbu. Ne mažiau svarbu prižiūrėti, ar lėšos panaudojamos taupiai, efektyviai ir rezultatyviai. Todėl šiomet ir ateityje numatome dažniau tirti Europos Sąjungos lėšų panaudojimo efektyvumą.

- Sieksime skatinti viešojo sektoriaus atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą, finansų valdymo ir kontrolės sistemų pažangą.

- Stiprinsime prevencinę veiklą, sieksime iš anksto perspėti apie numatomus klaidingus žingsnius.

- Valstybės turto valdytojams turime patarti, ką reikėtų keisti, kad gyventojams būtų suteikiama maksimali nauda.

Valstybės kontrolierė

Rasa Budbergytė

SVARBIAUSI 2005 METŲ DARBAI

- Valstybės kontrolė pateikė Seimui privalomas išvadas dėl 2004 m. valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės skolos ataskaitos, ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą ir 2006 m. valstybės biudžeto projekto.

- Valstybės kontrolė 2005 m. atliko:

- 100 valstybės institucijų ir įstaigų ir 4 valstybės ataskaitų finansinius auditus. Valstybės institucijų ir įstaigų finansinių auditų metu Valstybės kontrolė auditavo 11,4 mlrd. Lt arba 83 proc. visų 2004 m. panaudotų valstybės biudžeto asignavimų;

- 48 veiklos auditus (sistemų, valstybės pajamų, atskirų institucijų ir valstybės biudžeto programų vykdymo) ir informacinių sistemų vertinimus;

- Valstybės biudžeto skiriamų tikslinių dotacijų valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti ir mokinio krepšeliui finansuoti auditus 12-oje savivaldybių administracijų;

- Europos Sąjungos finansinės paramos baigiamuosius ir patvirtinamuosius auditus ir parengė 7 valstybinio audito ataskaitas, kurias pateikė atitinkamoms Europos Sąjungos institucijoms;

- 15-os savivaldybių kontrolierių (kontrolės tarnybų) atliktų finansinių ir veiklos auditų išorinę peržiūrą.

- Seimo Audito komitetas ir kiti Seimo komitetai svarstė 22 Valstybės kontrolės pateiktas veiklos audito ataskaitas ir 14 finansinio audito ataskaitų ir išvadų. Seimas priėmė 7 nutarimus (iš jų 1 dėl Valstybės kontrolės veiklos ataskaitos), o Seimo Audito komitetas – 19 sprendimų pagal valstybinio audito ataskaitų rezultatus.

- Iš 2005 m. valstybinio audito ataskaitose pateiktų rekomendacijų buvo įgyvendinta ir įgyvendinta iš dalies 93,2 proc.

- Vykdydama Valstybės kontrolės audito rezultatų pagrindu inicijuotus Seimo nutarimus, Vyriausybė patvirtino viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės sistemos reformos koncepciją.

- Inicijuotos Valstybės kontrolės įstatymo pataisos. Seimui priėmus šį įstatymą, buvo patikslinti Valstybės kontrolės veiklos tikslai ir uždaviniai, sustiprintas valstybės kontrolieriaus ir jo pavaduotojų vaidmuo ir atsakomybė valstybinio audito procese.

- Patvirtinta Valstybinio audito strategija 2006–2010 metams, numatanti priemones į rezultatus orientuoto valdymo, finansų valdymo ir kontrolės sistemų pažangos skatinimui, viešojo sektoriaus atskaitingumo ir audito kokybės gerinimui.

- Valstybės kontrolė 2005 m. pateikė siūlymus dėl teisės aktų projektų, įskaitant Skolos įstatymo, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo, Valstybės išdo įstatymo, Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo ir kitų teisės aktų projektų.

I DALIS

VALSTYBĖS KONTROLĖS VAIDMUO, VEIKLOS APLINKA, GEBĖJIMŲ VYSTYMAS

- 1.1. Valstybės kontrolės vaidmuo ir veiklos aplinka
- 1.2. Valstybės kontrolės vystymosi strategija
- 1.3. Valstybės kontrolė – valstybės finansų valdymo patarėja
- 1.4. Tobulėjimo keliu

1.1. VALSTYBĖS KONTROLĖS VAIDMUO IR VEIKLOS APLINKA

Valstybės kontrolės vaidmuo

Valstybinio audito misija – padėti valstybei išmintingai valdyti ir naudoti turtą, lėšas ir kitus išteklius, prisidedant prie Seimo vykdomos parlamentinės kontrolės, skatinant viešojo sektoriaus pažangą ir prižiūrint, ar teisėtai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas.

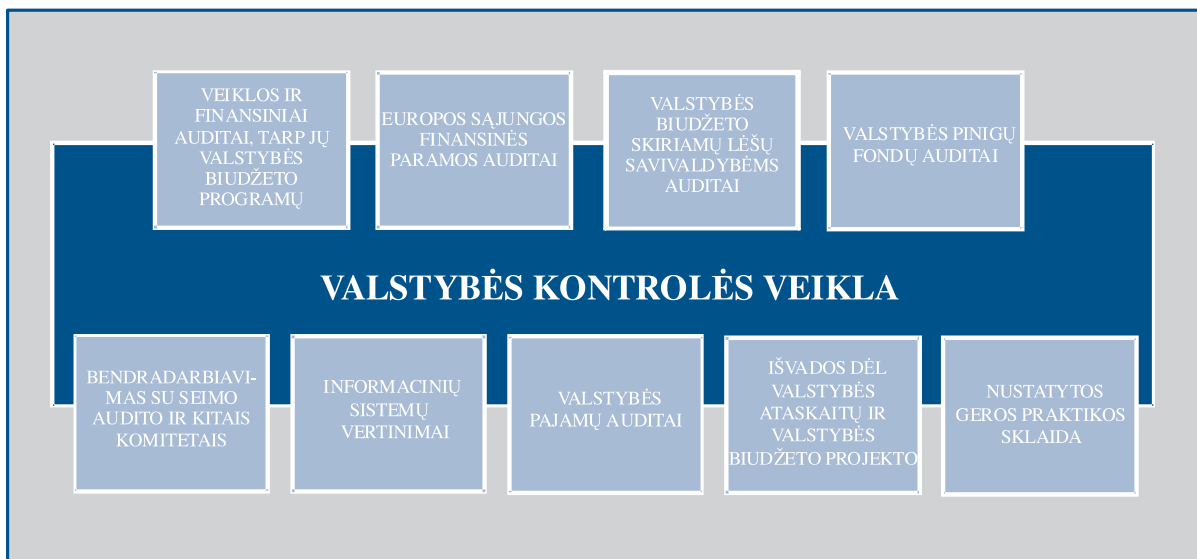
Valstybės kontrolės sistemą ir įgaliojimus nustato įstatymas. 2005 m. pabaigoje, siekdama teisiniu požiūriu patikslinti savo veiklos tikslus ir uždavinius, Valstybės kontrolė inicijavo Valstybės kontrolės įstatymo pakeitimą.

Pagrindiniai Valstybės kontrolės uždaviniai nustatyti Valstybės kontrolės įstatymo 4 straipsnyje:

- prižiūrėti, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas;
- skatinti teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui.

Šiuo metu Seime įregistruotas Lietuvos Respublikos Konstitucijos 134 str. 2 dalies pakeitimo įstatymo projektas, kuriame siūloma numatyti, kad Valstybės kontrolė prižiūrės, ar teisėtai valdomas ir naudojamas savivaldybių turtas ir kaip vykdomi savivaldybių biudžetai.

Informacija apie Valstybės kontrolės veiklą pateikiama 1 pav.

1 pav. Valstybės kontrolės veikla

Kaip pasikeitė Valstybės kontrolės veiklos aplinka pastaraisiais metais?

- Pagerėjo valstybinio audito supratimas, sėkmingai vykdomas bendradarbiavimas su Seimo Audito komitetu.
- Pradėta įgyvendinti viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir atskaitomybės sistemos reforma. 2005 m. parengta sistemos reformos koncepcija.
- Vyriausybė 2004 m. patvirtino Viešojo administravimo plėtros strategiją iki 2010 m., o 2005 m. šios strategijos įgyvendinimo 2005–2006 m. priemonių planą.
- Europos Sąjungos lėšoms 2004 m. tapus sudėtine valstybės biudžeto pajamų dalimi, Europos Sąjungos parama Lietuvai kasmet didėja: 2004 m. – 1,4 mlrd. Lt, 2005 m. – 2,0 mlrd. Lt, 2006 m. – 3,3 mlrd. Lt.
- Vyriausybė toliau tobulina strateginio planavimo metodiką, o valstybės institucijos skiria nemažai išteklių savo strateginiam planavimui.
- Vis daugiau tradicinės valstybės institucijų veiklos perkeliama į elektroninę aplinką.

Kokių viešojo sektoriaus sričių pažangą būtina skatinti?

Nepaisant to, kad dalis valstybės finansų valdymo problemų sprendžiama sėkmingai, Valstybės kontrolės nuomone, yra viešojo sektoriaus sričių, kurių pažangą būtina skatinti:

- Būtina stiprinti biudžeto sudarymo ir atsiskaitymo už jo įvykdymą skaidrumą.
- Prisiimant naujus valstybės įsipareigojimus turi būti atkreiptas didesnis dėmesys į esamus įsipareigojimus ir grėšiančius fiskalinius pavojus (rizikos veiksnius) valstybės finansinei būklei.
- Valstybės lėšos savivaldybėms skiriamos finansuoti procesą, o ne pasiekti rezultatą. Skirtingai nuo biudžetinių įstaigų, kurioms skiriami asignavimai iš valstybės biudžeto, įstatymu savivaldybėms tvirtinamos tikslinės dotacijos nesant programų, vertinimo kriterijų. Atitinkamai Seimui neatsiskaitoma dėl savivaldybių vykdomų valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų įvykdymo rezultatyvumo ir efektyvumo.
- Visų lygių vidaus kontrolė ir vidaus audito tarnybos dar nepakankamai vykdo savo funkcijas.
- Būtina stiprinti valstybės institucijų kompiuterizuotų informacinių sistemų kontrolės aplinką ir procedūras, vidaus audito tarnybų gebėjimus atlikti informacinių sistemų auditus.
- Iki šiol tinkamai nereglamentuota teisėjų darbo užmokesčio nustatymo, aukštųjų mokyklų ir institutų darbuotojų darbo užmokesčio, mokamo ne iš darbo užmokesčio fondo tvarka.
- Viešųjų įstaigų, kurių dalininkės yra ministerijos ar kitos valstybės institucijos ir didžiąją dalį lėšų sudaro valstybės biudžeto, valstybės institucijų ar kitų pinigų fondų pervestos lėšos, darbo apmokėjimo tvarka taip pat nereglamentuota.
- Nepakankamas dėmesys, kad valstybės biudžeto lėšos viešosioms įstaigoms būtų skiriamos skaidriai.
- Turto mainai, kai valstybei nuosavybės teise priklausantis turtas mainomas į būsimą dar nesukurta turtą, vykdomi ne visada valstybei naudingomis sąlygomis.
- Teritorijų planavimo ir statybos valstybinės priežiūros procesai vyksta nepakankamai sklandžiai.
- Turi būti gerinama verslo aplinka.

Dėl minimų finansų valdymo problemų Valstybės kontrolė teikė rekomendacijas Seimui išvadose dėl valstybės ataskaitų, į 2006 m. veiklos programą įtraukėme šių sričių auditus.

1.2. VALSTYBĖS KONTROLĖS VYSTYMO SI STRATEGIJA

Valstybės kontrolės strateginiai tikslai yra:

1. Padėti stiprinti Seimo vykdomą parlamentinę kontrolę valstybės ataskaitų ir pajamų srityse;
2. Skatinti skaidrų ir efektyvų Europos Sąjungos teikiamos finansinės paramos valdymą ir naudojimą, ginti Europos Sąjungos finansinius interesus;
3. Skatinti pažangių finansų valdymo ir kontrolės sistemų diegimą viešajame sektoriuje;
4. Skatinti į rezultatus orientuotą valdymą viešojo administravimo subjektuose.

2006–2010 m. Valstybinio audito strategija

Vykdamas Seimo 2005-05-24 nutarimą Nr. X-221 „Dėl Valstybės kontrolės 2004 m. veiklos ataskaitos“, įvertinus Seimo patvirtintą Valstybės ilgalaikės raidos strategiją, Tarptautinės aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (toliau – INTOSAI) standartus ir INTOSAI 2005–2010 m. strateginį planą, Techninės ir finansinės šalių donorių paramos šalims kandidatėms fondo (toliau – PHARE) Dvynių projekto ir Europos Sąjungos paramos organizacijos Centrinės ir Rytų Europos šalims (toliau – SIGMA) ekspertų siūlymus, tyrimų rezultatus, kaip Seimo nariai ir audituojamieji subjektai vertina Valstybės kontrolės teikiamas paslaugas, patvirtinta Valstybinio audito 2006–2010 m. strategija. Valstybinio audito strateginis tikslas – skatinti viešojo sektoriaus atskaitingumą, į rezultatus ir žmonių poreikius orientuotą valdymą, finansų valdymo ir kontrolės sistemų pažangą.

Siekdami valstybinio audito strateginio tikslo išskyrėme šias pagrindines 2006–2010 m. Valstybinio audito strategijos įgyvendinimo priemonių kryptis (2 pav.):

1. Valstybinio audito nepriklausomumo stiprinimas;
2. Bendradarbiavimo su Seimu, Seimo Audito komitetu ir kitais Seimo padaliniais stiprinimas;
3. Valstybės kontrolės institucinių procesų stiprinimas;
4. Valstybinio audito procesų stiprinimas.

2 pav. Pagrindinės 2006–2010 m. valstybinio audito strategijos įgyvendinimo priemonių kryptys

1.3. VALSTYBĖS KONTROLĖ – VALSTYBĖS FINANSŲ VALDYMO PATARĖJA

Seimo Audito komitetas kartu su Europos reikalų komiteto Europos informacijos centru „Europos savaitės“ Seime proga, minint vienerių Lietuvos narystės Europos Sąjungoje metų sukaktį, surengė diskusiją „Europos Sąjungos fondų lėšų panaudojimo problemos“. Nuotraukoje: Audito komiteto pirmininkas A. Skardžius, Valstybės kontrolės Finansinio audito 7-ojo departamento direktorius T. Mackevičius, Finansų ministerijos ES programų valdymo departamento direktorė A. Stankaitienė, Centrinės projektų valdymo agentūros Pasiruošimo struktūriniais fondams skyriaus viršininkė I. Vilimienė.

Nuotr. Lina Žilytė, Lietuvos Respublikos Seimo archyvas.

„Neabėjotinai labai svarbus įvykis Valstybės kontrolei buvo Seimo Audito komiteto įkūrimas.“

Colm Dunne - Airijos EPSILON konsultacinės bendrovės direktorius, SIGMA ekspertas.

Valstybės kontrolės bendradarbiavimas su Seimu – svarbi valstybės lėšų ir turto priežiūros dalis

Valstybės kontrolė padeda Seimui vykdyti parlamentinę vykdomosios valdžios priežiūrą: Seimo Audito komitete ir kituose komitetuose 2005 m. svarstytos 22 veiklos audito ataskaitos ir 14 finansinio audito ataskaitų. Dėl Valstybės kontrolės veiklos ir valstybinio audito ataskaitų priimti 7 Seimo nutarimai ir 19 Seimo Audito komiteto sprendimų. Vykdydama Valstybės kontrolės audito rezultatų pagrindu inicijuotus Seimo nutarimus, Vyriausybė patvirtino viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės sistemos reformos koncepciją, Seimui pateikta valstybės turto informacinės sistemos įgyvendinimo koncepcija. Seimas pritarė Socialinių paslaugų įstatymo projektui, kuriame numatytos priemonės dėl vaikų globos įstaigų finansavimo tobulinimo, patikslino Valstybės išdo įstatymą ir Valstybės skolos įstatymą.

Tai tik keli pavyzdžiai, rodantys, kad bendradarbiavimas su Seimo Audito komitetu iš esmės pagerino valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimą ir nustatytų trūkumų šalinimą.

Geros praktikos sklaida

Vykdydama Seimo 2005-05-24 nutarimą Nr. X-221 „Dėl Valstybės kontrolės 2004 m. veiklos ataskaitos“ ir Seimo Audito komiteto rekomendacijas Valstybės kontrolei – skleisti valstybinių auditų metu nustatytos geros administravimo praktikos pavyzdžius, Valstybės kontrolė vykdė šią veiklą:

1. Organizavo seminarus - diskusijas apskaitos organizavimo, finansų, valstybei nuosavybės teise priklausančio ir patikėjimo teise valdomo turto valdymo, vidaus kontrolės organizavimo, valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės skolos ataskaitos, ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą ir kt. klausimais:

- apskričių administracijų atstovams,
- savivadybių specialistams,
- ministerijų atstovams (ministerijų valstybės sekretoriams, finansininkams ir vidaus audito atstovams).

2. Valstybės kontrolė dalyvavo organizuojant Finansų ministerijos mokymų centro mokymus valstybės institucijų vidaus auditoriams finansinio audito metodikos ir informacinių sistemų vertinimo klausimais.

3. Valstybės kontrolės surengtame kasmetiniame V Europos Sąjungos šalių narių aukščiausiųjų audito institucijų pridėtinės vertės mokesčio darbo grupės susitikime buvo pakviesta dalyvauti Vyriausybės kanceliarijos, Finansų ministerijos ir Valstybinės mokesčių inspekcijos atstovų.

Renginio metu buvo pasidalinta Valstybės kontrolės ir kitų šalių aukščiausiųjų audito institucijų (toliau – AAI) patirtimi.

Veiklos viešumas

- Valstybės kontrolės interneto svetainėje skelbėme auditų ataskaitas.
- Valstybės kontrolės leidinyje „Valstybinis auditas“ publikavome 11 ataskaitų.
- Apie reikšmingiausius veiklos auditus parengėme ir išplatinome 18 pranešimų spaudai. Be to, pagal viešosios informacijos rengėjų paklausimus apie veiklos auditus pateikėme 54 informacijas ir komentarus informacijų agentūroms, nacionaliniams dienraščiams ir žurnalams, 39 – televizijoms, 24 – radijo stotims.

Valstybės kontrolės ataskaitose pateiktų rekomendacijų, valstybės kontrolieriaus ar jo pavaduotojų sprendimų įgyvendinimas

Finansinio ir veiklos audito ataskaitose 2005 m. pateiktų rekomendacijų, kurių įgyvendinimo terminas baigėsi 2005 metais, įgyvendinta ir iš dalies įgyvendinta 93,2 proc.

Lyginant su 2004 m., rekomendacijų įgyvendinimo rodikliai pagerėjo – 2004 m. per tą patį laikotarpį visiškai ir iš dalies įgyvendinta 92,7 proc. rekomendacijų, t. y. 2005 m. rekomendacijų įgyvendinta 0,5 proc. punktais daugiau (1 lentelė*).

Rekomendacijos, kurių terminas pasibaigęs tais pačiais metais	2004 m.		2005 m.	
	skaičius	proc.	skaičius	proc.
Įgyvendintos	506	71,8	908	81,9
Iš dalies įgyvendintos	147	20,9	125	11,3
Atmetamos subjekto	7	1,0	12	1,1
Nebeaktualios	1	0,1	9	0,8
Neįgyvendintos (kitos priežastys)	44	6,2	55	4,9

1 lentelė. Palyginimas: Valstybinio audito 2004 m. ir 2005 m. ataskaitose pateiktų rekomendacijų įgyvendinimas tais pačiais metais

* Neįtrauktos rekomendacijos, kurių įgyvendinimo terminas nepasibaigęs.

2005 m. atliktų auditų pagrindu buvo priimta 17 valstybės kontrolieriaus ar jo pavaduotojų sprendimų. Sprendimuose buvo nurodomi audito metu nustatyti veiklos trūkumai, teisės aktų pažeidimai, siūlymai grąžinti į valstybės biudžetą ne pagal tikslinę paskirtį panaudotas lėšas, skirti pažeidimus padariusiems asmenims drausmines nuobaudas. Iš viso buvo pasiūlyta skirti drausmines nuobaudas 14 asmenų, per 2005 m. visiems 14 asmenų šios nuobaudos buvo pritaikytos.

Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis

Valstybės kontrolės, Vidaus auditorių asociacijos, Savivaldybių kontrolierių asociacijos ir Lietuvos auditorių rūmų Bendradarbiavimo sistemos sukūrimo sutarties pasirašymas 2005 m. gegužės 3 d.

2005 m. pasirašytas susitarimas dėl bendradarbiavimo tarp Valstybės kontrolės, Vidaus auditorių asociacijos, Savivaldybių kontrolierių asociacijos ir Lietuvos auditorių rūmų.

Nuo 2002 m. Valstybės kontrolė yra sudariusi bendradarbiavimo sutartis su Specialiųjų tyrimų tarnyba ir Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos. Vykdamas šias sutartis 2005 m. Finansinių nusikaltimų tyrimų tarnybai perduoti 7 atliktų auditų dokumentai (2004 m. – 3) ir žiniai kita auditų metu surinkta informacija, Specialiųjų tyrimų tarnybai – 4 auditų dokumentai ir kita informacija (2004 m. – 3).

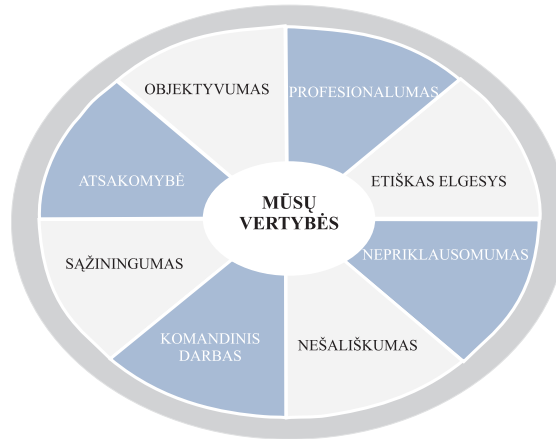
Valstybės kontrolės paslaugų vertinimo tyrimas

Rinkos analizės ir tyrimo grupė (UAB „RAIT“) 2005 m. atliko Valstybės kontrolės paslaugų vertinimo tyrimą audituojamuose subjektuose. Didžioji dauguma tyrimo dalyvių teigė, kad finansiniai ir veiklos auditai neabejotinai yra naudingi, nes pirmiausiai leidžia pamatyti veikloje daromas klaidas ir jas ištaisyti. Kalbant apie auditų ataskaitas, išvadas ir rekomendacijas, teigta, kad jos pakankamai aiškios, suprantamos ir argumentuotos. Beveik visi respondentai teigė, jog turėjo galimybę pakankamai plačiai aptarti jiems rūpimus klausimus viso audito metu. Galimybę rengti Valstybės kontrolės vadovų susitikimus su audituotų įstaigų vadovais ir vyriausiais finansininkais didžioji dauguma tyrimo dalyvių įvertino kaip labai prasmingą idėją. Išreikštas pageidavimas, kad Valstybės kontrolė taptų ne tik tikrinančia, bet ir konsultuojančia, informuojančia, t. y. užsiimančia klaidų ir trūkumų prevencine veikla, įstaiga. Tyrime dalyvavę Valstybės kontrolės audituotų įvairių įstaigų grupių atstovai išsakė labai panašų požiūrį į Valstybės kontrolės teikiamas paslaugas.

1.4. TOBULĒJIMO KELIU

Mūsu vertybēs

Valstybės kontrolės veikla grindžiama nepriklausomumo, teisėtumo, viešumo, neutralumo ir profesionalumo principais.

3 pav. Valstybės kontrolės vertybės

Valstybės kontrolės darbuotojai

Pagrindiniai Valstybės kontrolės ištekliai, darą įtaką veiklos rezultatams, yra darbuotojai, jų kompetencija ir profesionalumas.

2005 m. pabaigoje Valstybės kontrolėje dirbo 325 darbuotojai. 2005 m. į tarnybą priimti 43 nauji darbuotojai, o 49 atleisti. Valstybės kontrolei, kaip ir visam viešajam sektoriui, išlieka problema išlaikyti kvalifikuotą personalą. Kaip rodo Valstybės kontrolės atlikta apklausa, didžiausiu trūkumu darbuotojai nurodė nepakankamą ir per mažą darbo užmokestį. Apklausoje dalyvavusių valstybinių auditorių nuomone, darbo užmokesčio didinimas galėtų sumažinti darbuotojų kaitą.

Visi Valstybės kontrolės pareigūnai turi aukštąjį išsilavinimą. Valstybės kontrolėje dirba 3 mokslų daktarai, 7 atestuoti auditoriai. Valstybės kontrolės darbuotojų amžiaus vidurkis – 42 metai.

Darbuotojų veiklos sritys	proc.
Finansinis auditas	48
Veiklos auditas	21
Aptarnaujantis personalas	16
Administracinis personalas	14
Vadovybė	1

2 lentelė. Valstybės kontrolės personalo struktūra pagal veiklos sritis 2005 m. (proc.)

Pastaba. Administracinį personalą sudaro Teisės, Tarptautinių ryšių, Informacijos, Informacinių technologijų, Finansų ir apskaitos departamentų, Viešųjų ryšių ir Vidaus audito tarnybų darbuotojai.

Pareigūnų išsilavinimo struktūra	proc.
Ekonominis	39
Inžinerinis	14
Kita	14
Teisinis	12
Vadybinis	11
Finansai/apskaita	10

3 lentelė. Valstybės kontrolės personalo struktūra pagal išsilavinimą 2005 m. (proc.)

Valstybės kontrolės taryba

Valstybės kontrolės taryba yra patariamoji valstybės kontrolieriaus institucija, svarstanti svarbiausius Valstybės kontrolės veiklos ir tarnybos Valstybės kontrolėje klausimus. Tarybą sudaro 8 nariai, atstovaujantys pagrindinėms valdymo sritims, o tai suteikia galimybę patarti valstybės kontrolieriui visais svarbiausiais strateginiais ir veiklos klausimais.

Svarbiausi 2005 m. Tarybos svarstyti klausimai:

- 2006–2010 metų valstybinio audito strategijos projektas;
- Valstybės kontrolės 2006–2008 metų strateginio veiklos plano ir 2006 metų išlaidų sąmatos projektas;
- Valstybės kontrolės išvados dėl Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos projektas;
- Valstybės kontrolės išvados dėl Lietuvos Respublikos 2004 metų valstybės skolos ataskaitos projektas;
- Valstybės kontrolės išvada (projektas) dėl Lietuvos Respublikos 2006 metų valstybės biudžeto projekto;
- Valstybės kontrolės išvados dėl ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą 2004 m. projektas.

Gebėjimų vystymas

Valstybės kontrolėje mokymui skiriamas išskirtinai didelis dėmesys ir lėšos. Pagrindinis Valstybės kontrolės personalo mokymo tikslas – užtikrinti, kad darbuotojai, įgyvendindami Valstybės kontrolės tikslus ir uždavinius, būtų kvalifikuoti, įgytų naujausių žinių, lavintų laikmečio poreikius atitinkančius įgūdžius. Siekiant šio tikslo, 2005 m. mokymai buvo suplanuoti atsižvelgiant į Valstybės kontrolės tarnautojų mokymo poreikius, taikant Valstybės kontrolės pareigūnų ir tarnautojų kompetencijos įvertinimo sistemą. Mokymo poreikiai buvo vertinami apibendrinant asmeninio tobulėjimo planuose pateiktą informaciją.

2005 m. buvo surengtos 82 įvairios mokymo priemonės. Didžiausias dėmesys 2005 m. buvo skirtas Valstybės kontrolės pareigūnų profesiniam (audito) mokymui, vadybos įgūdžių ugdymui ir užsienio kalbų mokymui. 2005 m. organizuotuose tęstiniuose finansinio ir veiklos audito profesiniuose mokymuose dalyvavo per 90 proc. Valstybės kontrolės pareigūnų. Ypač daug dėmesio 2005 m. buvo skirta tobulinant administracinių gebėjimų ir efektyvios vadybos įgūdžius.

Mokymo sritys	proc.
Auditas	39
Užsienio kalbos	13
Vadyba	11
Teisė	9
Informacinės technologijos	9
Apskaita/ekonomika	9
Kita	7
Europos Sąjungos tematika	3

4 lentelė. Valstybės kontrolės darbuotojų mokymas pagal sritis 2005 m. (proc.)

Mūsų 7 specialistai 2005 m. dalyvavo 5 tarptautinėse mokymo programose, kurias organizavo Indijos kontrolieriaus ir generalinio auditoriaus institucija, Prancūzijos aukštoji administravimo mokykla ir INTOSAI mokymo padalinys Plėtros iniciatyva. Šiuos renginius finansavo Indijos ir Prancūzijos vyriausybės ir INTOSAI.

2005 m. 3 Valstybės kontrolės auditoriai mokėsi Tarptautiniuose licencijuotų atestuotų apskaitos specialistų kursuose (toliau – ACCA), kuriuose siekia gauti tarptautiniu lygiu pripažįstamus sertifikatus. ACCA kursai apima audito, apskaitos, finansų, veiklos valdymo sritis, kurios yra tiesiogiai susijusios su auditoriaus profesija ir paremtos pažangia tarptautine praktika (iš viso 14 egzaminų iš įvairių disciplinų). Valstybės kontrolės veikla tiesiogiai susijusi su minėtomis sritimis, todėl mokymasis ACCA kursuose yra tikslingas (reikalingas) efektyviam auditorių kvalifikacijos kėlimui.

2005 m. pirmąjį PHARE Dvynių projektą kaip pavyzdinį (projektą lyderį) įvertino Lietuvoje akredituota Europos Komisijos delegacija ir visi jį įgyvendinę partneriai.

Tais pačiais metais buvo tęsiamas ir baigtas įgyvendinti antrasis PHARE Dvynių projektas „Gebėjimų stiprinimas“. Projekto vertė – 950 tūkst. eurų, jo tikslas – remiantis pirmo Dvynių projekto rezultatais padėti pasirengti Valstybės kontrolei dirbti veiksmingai ir rezultatyviai Lietuvos ir Europos valstybinio audito aplinkoje; atsakyti į iššūkius ir tęsti užduočių ir iniciatyvų, kylančių iš ES integracijos proceso, įgyvendinimą ir atitinkamo *aquis communautaire* taikymą.

Valstybės kontrolės patvirtinti PHARE Dvynių projekto vertinimo kriterijai apėmė visą jo vykdymo laikotarpį ir 2005 m. buvo įvykdyti. Mokėsi 180 (buvo numatyta 100) auditorių, kartu su ekspertais atlikta 19 bandomųjų auditų (numatyta 17), įvykdytos 78 priemonės (numatyta 74), studijų vizituose (stažuotėse) Valstybės kontrolės auditoriai buvo 51 dieną (numatyta 20), mokymo konferencijų klasės aprūpintos modernia garso ir vaizdo įranga, išgyti bei sukurti pagrindinės audito valdymo ir dokumentavimo sistemos komponentai. Valstybės kontrolės diegiama audito valdymo ir dokumentavimo sistema yra jau naudojama kitose Europos AAI. Europos patirtis rodo, kad tai viena iš tinkamiausių priemonių, siekiant padidinti efektyvų auditorių darbą.

Įgyvendinant antrąjį Dvynių projektą metodinę paramą teikė įvairių sričių specialistai iš Jungtinės Karalystės, Švedijos, Danijos ir Portugalijos nacionalinių audito įstaigų.

Valstybės kontrolės prašymu SIGMA atlieka antrąjį Valstybės kontrolės ekspertinį vertinimą, kuris bus baigtas 2006 m.

SIGMA konsultavo Valstybės kontrolę rengiant 2006-2010 m. Valstybinio audito strategiją ir Valstybės kontrolės įstatymo pataisas.

Vyriausybė, siekdama reformuoti viešojo sektoriaus buhalterinės apskaitos ir finansinės atskaitomybės sistemą, patvirtino reformos koncepciją ir įgyvendinimo priemonių planą. Atsižvelgdama į tai Valstybės kontrolė pateikė paraišką dėl 690 tūkst. Lt (200 tūkst. eurų) iš PHARE lėšų valstybinių auditorių pasirengimui naujai apskaitos sistemai įsisavinti. Projektas orientuotas į mokymus, kurių daugumą sudarys susipažinimas su naujais apskaitos standartais, teorija ir praktika, pakitusiais audito metodais. Projekto vykdytojas bus parinktas vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimais pagal Valstybės kontrolės parengtą techninę užduotį. Europos Komisijos ir Lietuvos finansinis memorandumas turėtų būti pasirašytas 2006 m. rudenį.

2005 m. parengtas projektas „Valstybės tarnautojų kvalifikacijos tobulinimas administracinių ir asmeninių gebėjimų srityje“ ir pateiktas Europos Socialinio Fondo agentūrai. Projekto tikslas – valstybės kontrolės tarnautojų administracinių ir asmeninių įgūdžių tobulinimas. Projekto įgyvendinimo metu bus organizuojami administraciniai ir užsienio kalbų mokymai Valstybės kontrolės tarnautojams. Bendra projekto vertė – 1 094 tūkst. Lt. Projektas bus įgyvendinamas 2006–2008 m. (28 mėn.).

Veiklos rizikos valdymas

2004–2005 m. Valstybės kontrolė diegė veiklos valdymo modelį, pagrįstą rizikos veiksnių valdymu atitinkamomis vidaus kontrolės priemonėmis (procedūromis). Kiekvienoje iš Valstybės kontrolės strateginių veiklos sričių buvo nustatyti rizikos veiksniai, galintys daryti neigiamą įtaką veiklos rezultatams ir numatytos kontrolės procedūros šiai rizikai valdyti.

Pagrindinės kontrolės procedūros, išdėstytos pagal sritis:

Valstybinio audito plėtra

Strateginių tikslų ir vertinimo kriterijų pristatymui ir geros praktikos sklaidai naudojamas vidaus intraneto tinklapis; veikia metinių finansinio ir veiklos audito programų sudarymo ir koordinavimo sistema; nuolat veikia Valstybinio audito metodikos komisija.

Profesionalios finansinio audito ataskaitos ir išvados

Sukurta finansinio audito bazinių apimčių apskaičiavimo metodika; atliekamas nuolatinis metodologijos atnaujinimas; audito kokybei užtikrinti įdiegtos detaliosios, bendrosios ir išorinės peržiūros procedūros; atliekama rekomendacijų įgyvendinimo stebėseną.

Profesionalios ir aktualios veiklos audito ataskaitos ir rekomendacijos

Sukurta pagrindinių sričių nuolatinio stebėjimo sistema, pagal ją nuolat vedamos bylos; atliekamos bendrosios ir išorinės peržiūros; parengta Veiklos audito vadovo nauja redakcija.

Institucijos įvaizdžio formavimas ir visapusiškas bendradarbiavimas su suinteresuotomis šalimis

Vykdomas žiniasklaidos publikacijų apie auditus ir instituciją monitoringas; nuolat renkama informacija Seimui ir visuomenei aktualiais klausimais; vykdomos klientų apklausos.

Efektyvus institucijos personalo valdymas ir mokymas

Parengtas testų, skirtų priėmimui į tarnybą, paketas; sukurta darbuotojų kompetencijų vertinimo ir asmeninio tobulėjimo planų sudarymo sistema; mokymo planai sudaromi asmeninio tobulėjimo planų pagrindu.

Institucijos finansinių ir materialinių išteklių valdymo teisėtumo ir efektyvumo užtikrinimas

Patvirtintos viešųjų pirkimų vykdymo taisyklės; finansų kontrolės taisyklėse numatytos procedūros užtikrinančios išankstinę, einamąją ir paskesniąją kontrolę.

Informacinių technologijų naudojimas ir plėtra

Įsteigtas nuolat veikiantis Informacinių technologijų valdymo komitetas, kuris sprendžia visus su IT vystymu susijusius klausimus; patvirtinta naudojimosi kompiuterine ir programine įranga tvarka.

Informacijos valdymas

Identifikuoti pagrindiniai rizikos veiksniai, galintys daryti įtaką šios veiklos srities rezultatams; atlikta institucijos informacijos plėtos poreikio analizė; rengiama vidaus komunikacijos ir informacijos sklaidos strategija.

„Valstybės kontrolė tapo moderni, efektyviai dirbanti institucija, verta aukščiausiosios audito institucijos vardo, sukūrusi tikrai neblogas audito metodologijas, sugebėjusi gerai pasinaudoti technine pagalba, kuri jai buvo suteikta. Taip pat pastebima ir jūsų teigiama įtaka viešajame sektoriuje.“

Nicolas John Treen, SIGMA vyriausiasis administratorius

Kokybės kontrolės sistema

Valstybės kontrolės darbe akcentuojame, kad mūsų prioritetas – valstybinio audito kokybė. Tai galima pasiekti tik pastoviai ją vertinant bei sudarant galimybę auditoriams kelti profesinę kompetenciją.

Valstybės kontrolėje įdiegta dviejų etapų valstybinio audito kokybės vertinimo sistema, atliekant vidinę ir išorinę peržiūrą.

Vidinės peržiūros tikslas – užtikrinti konkretaus audito kokybę ir tuo pačiu tinkamą audito rezultatų patikimumo lygį.

Išorinės peržiūros tikslas – geros praktikos sklaida, metodikos tobulinimas ir atskirų dalykų profesinio mokymo poreikio išsiaiškinimas.

II DALIS

VEIKLA

- 2.1. Valstybės ataskaitų ir pajamų audito sritis
- 2.2. Europos Sąjungos finansinės paramos audito sritis
- 2.3. Finansinio audito sritis
- 2.4. Veiklos audito sritis
- 2.5. Kita veikla

2.1. VALSTYBĖS ATASKAITŲ IR PAJAMŲ AUDITO SRITIS

SEIMO VYKDOMOS PARLAMENTINĖS KONTROLĖS STIPRINIMAS

Valstybės ataskaitų ir pajamų audito tikslas – užtikrinti tinkamą valstybės pajamų vertinimą, pareikšti nuomonę, ar valstybės, kaip visumos, finansinės ataskaitos tinkamai parengtos pagal teisės aktų reikalavimus, ar reikšmingos prielaidos, kurių pagrindu sudarytas biudžeto projektas, yra pagrįstos.

Įgyvendinama *Valstybės kontrolės 2005–2007 metų strateginiame veiklos plane* numatyta Valstybės kontrolės strateginį tikslą Nr. 1 – padėti stiprinti Seimo vykdomą parlamentinę kontrolę valstybės ataskaitų ir pajamų audito srityse, Valstybės kontrolė pasiekė planuotus rezultatus (5 lentelė).

Vertinimo kriterijus	2005 m. planas	2005 m. faktas
<u>Rezultato:</u>		
1. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų valstybės ataskaitų ir pajamų audito srityje (proc.)	87	93
<u>Produkto:</u>		
1. Parengtų privalomų išvadų Seimui (įskaitant Valstybės kontrolės ataskaitą) skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	1	1
2. Įgyvendintų pajamų audito projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	1	1
3. Įgyvendintų valstybės pajamų ataskaitų (VP-1 formų) finansinių auditų projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	1	1

5 lentelė. Pasiektų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais valstybės ataskaitų ir pajamų audito srityje

Išvados dėl Valstybės ataskaitų

Valstybės kontrolė 2005 m. parengė 4 privalomas išvadas Seimui: dėl 2004 m. valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės skolos ataskaitos, ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turta ir dėl 2006 m. valstybės biudžeto projekto.

Auditų poveikio pavyzdžiai

Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės pateiktas rekomendacijas 2005 m. Vyriausybė patvirtino viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės sistemos reformos koncepciją, reforma sėkmingai pradėta įgyvendinti. Finansų ministerija parengė ir patvirtino apskaitos sistemos modernizavimo projektą, o Europos Komisija priėmė sprendimą dėl šio projekto tvirtinimo ir finansavimo skyrimo.

Seimo Biudžeto ir finansų komitetas, apsvarstęs Valstybės kontrolės išvadas dėl 2004 m. valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos, valstybės skolos ataskaitos, pasiūlė Vyriausybei atsižvelgti į mūsų rekomendacijas gerinti atskaitingumą Seimui, skolų valstybei išieškojimą, vidaus kontrolės tarnybų veiklą, Europos Sąjungos finansinės paramos panaudojimo kontrolę ir kita. Seimo Biudžeto ir finansų komitetas taip pat pateikė siūlymus Vyriausybei dėl valstybės biudžeto proceso tobulinimo, valstybės institucijų ir įstaigų (asignavimų valdytojų) skaičiaus mažinimo.

Atsižvelgdamas į Valstybės kontrolės rekomendacijas, Seimas savo nutarimu dėl valstybei nuosavybės teise priklausančio turto 2003 m. ataskaitos nustatė, kad kol valstybės turto apskaita ir atskaitomybė nebus tvarkoma ir rengiama pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės sistemos reformos metu patvirtintus apskaitos ir atskaitomybės standartus, valstybei nuosavybės teise priklausančio turto metinėms ataskaitoms Seimo pritarimo procedūros netaikyti.

Pajamų auditai

2005 m. atlikti Pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM) mokėtojų registravimo ir atrankos tikrinimams etapų priemonių prieš PVM sukčiavimą vertinimo valstybiniai auditai Valstybinėje mokesčių inspekcijoje bei Vilniaus ir Šiaulių apskričių valstybinėse mokesčių inspekcijose.

Valstybės kontrolės atliktų auditų tikslas – įvertinti, ar Valstybinės mokesčių inspekcijos priemonės prieš PVM sukčiavimą yra rezultatyvios ir efektyvios, ar jos tinkamai veikia registruojant PVM mokėtojus ir vykdant atranką mokestiniams patikrinimams.

Atliktas Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos vertinimo valstybinis auditas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje.

Valstybės kontrolė dėl atliktų pajamų valstybinių auditų pateikė rekomendacijas Finansų ministerijai ir Valstybinei mokesčių inspekcijai.

Auditų poveikio pavyzdžiai

Valstybinė mokesčių inspekcija:

- siekdama užkirsti kelią planuojantiems sukčiauti asmenims įsiregistruoti PVM mokėtojais, reikšmingai sustiprino ir detaliau reglamentavo PVM mokėtojų registravimo procedūras, tobulina rizikos vertinimo ir atrankos tikrinimams sistemas;

- ėmėsi priemonių, kad veikiančių informacinių sistemų nuostatai ir projektų specifikacijos būtų derinami ir registruojami teisės aktų nustatyta tvarka. Tai leis geriau kontroliuoti visų valstybės informacinių sistemų suderinamumą ir integraciją;

- detaliau reglamentavo Mokesčių ir kitų įmokų į valstybės, savivaldybių biudžetus ir fondus apyskaitos sudarymo vidaus kontrolės procedūras, apibrėžė padalinių ir atsakingų darbuotojų funkcijas ir atsakomybę.

2.2. EUROPOS SĄJUNGOS FINANSINĖS PARAMOS AUDITO SRITIS

EUROPOS SĄJUNGOS FINANSINIŲ INTERESŲ GYNIMAS

Europos Sąjungos finansinės paramos audito tikslas – užtikrinti, kad laiku ir tinkamai būtų atliekamas Europos Sąjungos (toliau – ES) finansinės paramos privalomasis auditas pagal Europos Sąjungos nustatytas taisykles.

Igyvendindama *Valstybės kontrolės 2005–2007 metų strateginiame veiklos plane* numatytą Valstybės kontrolės strateginį tikslą Nr. 2 – skatinti skaidrų ir efektyvų ES teikiamos finansinės paramos valdymą ir naudojimą, ginti Europos Sąjungos finansinius interesus, Valstybės kontrolė pasiekė planuotus rezultatus (6 lentelė).

Vertinimo kriterijus	2005 m. planas	2005 m. faktas
<u>Rezultato:</u>		
1. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų dalis (proc.)	85	89
<u>Produkto:</u>		
1. Įgyvendintų ES finansinės paramos valstybinio audito projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	0,33	0,34

6 lentelė. Pasiektų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais Europos Sąjungos lėšų audito srityje

Seimo 2003-07-01 nutarimu Nr. IX-1667 Valstybės kontrolei pavesta atlikti ES finansinės paramos baigiamuosius ir patvirtinamuosius auditus, numatytus tarptautinėse sutartyse ir Europos Sąjungos reglamentuose. Valstybės kontrolė, vykdydama šią funkciją, 2005 m. parengė 7 valstybinio audito ataskaitas, kurias pateikė atitinkamoms institucijoms.

Atlikti du ES struktūrinių fondų paramos auditai:

Lietuvos Respublikoje sukurtos ES struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemos vertinimo audito metu sistemai tobulinti pateiktos 53 rekomendacijos.

Lietuvos Respublikoje sukurtos ES struktūrinių fondų projektų paraiškų atrankos sistemos vertinimo audito metu sistemai tobulinti pateiktos 35 rekomendacijos.

Atlikti du Sanglaudos fondo (Stojimo struktūrinės paramos aplinkosaugai ir transportui fondo, toliau – ISPA) projektų baigiamieji ir vienas tarpinis auditai.

Dėl „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ projekto baigiamąjo audito pateiktos 29 rekomendacijos, kurių dalis įgyvendinta audito metu.

Atlikus „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ projekto baigiamąjį auditą pateikta 10 rekomendacijų.

„Techninės pagalbos aplinkos apsaugos sektoriaus projektų parengimui“ projekto tarpinio audito metu pateikta 18 rekomendacijų, dalis įgyvendinta audito metu.

Dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (toliau – EŽŪOGF) Garantijų skyriaus 2004 m. išlaidų ataskaitų patvirtinimo audito pateikta 80 rekomendacijų.

Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros programos (toliau – SAPARD) 2004 m. išlaidų ataskaitų patvirtinimo audito metu pateiktos 42 rekomendacijos, dalis jų įgyvendinta audito metu.

Auditų poveikio pavyzdžiai

Visos anksčiau minėtos ataskaitos yra pateiktos Europos Komisijai.

Struktūrinių fondų valdymo ir kontrolės sistemų auditai yra tarpiniai baigiamųjų struktūrinių fondų programų auditų, numatytų ilgalaikėse (iki 2009 m.) baigiamojo audito strategijose, rezultatai. Europos Komisija naudojami Valstybės kontrolės atliktų sistemų auditų rezultatais struktūrinės paramos lėšų valdymo ir kontrolės veiksmingumui vertinti ir prižiūrėti. Baigiamųjų auditų rezultatai 2009 m. bus pagrindas Europos Komisijai pervesti galutinius programoms skirtų lėšų likučius.

Sanglaudos fondo projektų baigiamųjų auditų rezultatai Europos Komisijos naudojami paramos lėšų valdymo ir kontrolės veiksmingumui įvertinti ir priimti sprendimą dėl galutinio projektams skirtų lėšų likučio pervedimo.

EŽŪOGF Garantijų skyriaus ir SAPARD išlaidų ataskaitų patvirtinimo audito rezultatų pagrindu Europos Komisija priėmė sprendimus dėl metinių išlaidų patvirtinimo.

SAPARD 2004 m. išlaidų ataskaitų audito metu nustatyti faktai buvo nagrinėti Seimo laikinojoje tyrimo komisijoje galimiems Lietuvos Respublikos politikų viešųjų ir privačių interesų konflikto požymiams Valstybės kontrolės SAPARD 2004 m. išlaidų ataskaitų patvirtinimo valstybinio audito ataskaitoje iširti.

Europos Komisija iki 2006-03-01 nėra priėmusi sprendimo dėl išlaidų atitikties Bendrijos taisyklėms.

2005 m. įvyko dvi Europos audito rūmų misijos dėl EŽŪOGF Garantijų skyriaus išlaidų ir penkios Europos Komisijos įvairių generalinių direktoratų audito misijos dėl ES struktūrinių ir Sanglaudos fondų, EŽŪOGF Garantijų skyriaus ir SAPARD paramos panaudojimo, valdymo ir kontrolės sistemų veiksmingumo. Trijų misijų metu buvo vertinama ir Valstybės kontrolės atliekamo patvirtinamojo bei baigiamojo audito strategija, audito organizavimas ir jo atlikimas.

„Komponentas (ES finansinės paramos auditai) labai reikšmingas dėl šių lėšų naudojimo visuomeninio rezonanso. Vykdydama sertifikuojančios institucijos funkciją, Valstybės kontrolė atlieka labai svarbų vaidmenį užtikrindama gerą ES lėšų valdymą ir apskaitą. Valstybės kontrolės darbuotojai gerai motyvuoti, kompetentingi, jų pasitikėjimas savo žiniomis vis stiprėja.“

*Iš PHARE Dvynių projekto LT/2003/IB/FI/03
baigiamosios ataskaitos*

2.3. FINANSINIO AUDITO SRITIS PAŽANGIŲ FINANSŲ VALDYMO IR KONTROLĖS SISTEMŲ DIEGIMO VIEŠAJAME SEKTORIUJE SKATINIMAS

Finansinio audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto finansinės atskaitomybės ir (ar) kitų ataskaitų duomenų, taip pat valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimas bei nepriklausomos nuomonės pareiškimas.

Igyvendindama *Valstybės kontrolės 2005–2007 m. strateginiame veiklos plane* numatytą Valstybės kontrolės strateginį tikslą Nr. 3 – skatinti pažangių finansų valdymo ir kontrolės sistemų diegimą viešajame sektoriuje, Valstybės kontrolė pasiekė numatytus rezultatus (7 lentelė).

Vertinimo kriterijus	2005 m. planas	2005 m. faktas
<u>Rezultato:</u>		
1. Teigiamos(besąlyginės) ir sąlyginės išvados atskiroje audituojamųjų subjektų kategorijoje	90	92
2. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų dalis (proc.)	87	97
<u>Produkto:</u>		
1. Audituotų lėšų santykis su valstybės biudžeto asignavimais (proc.)	76	82
2. Valstybės biudžeto asignavimų (tūkst. Lt) ir išlaidų (tūkst. Lt) šiam uždaviniui įgyvendinti santykis (planuojamas ilgalaikis metinis 2 proc. efektyvumo padidėjimas)	1 323	1354

7 lentelė. Pasięktų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais finansinio audito srityje

Pagal 2005 m. gruodžio mėnesyje priimtą Valstybės kontrolės įstatymo redakciją finansinis auditas tapo ir teisėtumo auditu, kuris apima audituojamo subjekto finansinės atskaitomybės ir kitų ataskaitų duomenų, taip pat valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumo ir jų naudojimo įstatymų nustatytiems tikslams vertinimą ir nepriklausomos nuomonės pareiškimą.

2005 m. Valstybės kontrolė atliko finansinius auditus 100 valstybės institucijų ir įstaigų, kurių vadovai buvo 2004 m. valstybės biudžeto asignavimų valdytojai.

Be to, kompleksiskai 12-oje savivaldybių administracijų buvo įvertinta, kaip jos naudojo valstybės biudžeto skiriamas tikslines dotacijas valstybinėms (perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti ir mokinio krepšeliui finansuoti.

Audituotoms valstybės institucijoms ir įstaigoms 2004 m. valstybės biudžete Vyriausybės patvirtintoms programoms vykdyti skirta 11 359 mln. Lt valstybės biudžeto asignavimų (2003 m. audituota 10 120 mln. Lt), tai sudaro 83 proc. visos 2004 m. valstybės biudžeto asignavimų sumos (13 753 mln. Lt).

Finansinių auditų subjektų sąrašas pateikiamas 2 priede. Valstybės kontrolė, atlikusi finansinės atskaitomybės auditus, pateikė išvadas dėl finansinės atskaitomybės (8 lentelė).

Nuomonės dėl finansinės atskaitomybės ir specialių (tikslinių) dotacijų savivaldybėse panaudojimo	Iš viso		Iš jų:					
	Finansinės atskaitomybės už:		Aukštosios mokyklos ir mokslo įstaigos		Teismai		Savivaldybės	
	2003 m.	2004 m.	2003 m.	2004 m.	2003 m.	2004 m.	2003 m.	2004 m.
Besąlyginės	66	39	6	11	26	-	-	1
Sąlyginės	40	64	6	16	10	20	-	6
Neigiamos	2	5	1	1	1	1	-	1
Atsisakyta pareikšti	5	4	1	-	-	-	-	4
Iš viso:	113	112	14	28	37	21	-	12

8 lentelė. Valstybinio audito išvadose pateiktos nuomonės dėl 2003 ir 2004 m. finansinės atskaitomybės ir specialiųjų (tikslinių) dotacijų

Vykdydama Seimo 2005-05-24 nutarimą Nr. X-221 „Dėl Valstybės kontrolės 2004 m. veiklos ataskaitos“ Valstybės kontrolė daugiau dėmesio skyrė audituojamų subjektų sudarytų sutarčių ir sprendimų, susijusių su valstybės turto valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, teisėtumo vertinimui. Pavyzdžiui, auditų metu nustatyta, kad Kūno kultūros ir sporto departamentas neatlygintinai perdavė UAB „Ozo arena“ įrangą ir sporto inventorių, Vilniaus apskrities viršininko administracija, Valstybės kontrolės nuomone, netinkamai vykdė valstybinę žemės naudojimo kontrolę, t. y. pagal patvirtintą detalųjį sklypo planą patikslino valstybinės žemės sklypo Siesikų g. 15 panaudos sutartį ir taip sudarė sąlygas jame vykdyti administracinių ir gyvenamųjų pastatų statybą.

Savivaldybių auditai

Valstybės kontrolė antri metai audituoja valstybės biudžeto lėšų, skiriamų savivaldybėms, naudojimą.

Valstybės kontrolė atkreipė dėmesį į tai, kad valstybės biudžeto lėšos savivaldybėms skiriamos finansuoti procesą, o ne pasiekti rezultatą. Skirtingai nuo valstybės biudžeto išlaikomų įstaigų, Seimas skiria savivaldybėms tikslines dotacijas nesant programų, tikslų, vertinimo kriterijų. Be to, Seimui neatsiskaitoma dėl valstybinių (perduotų savivaldybėms) funkcijų įvykdymo.

Auditų poveikio pavyzdžiai

Atsižvelgiant į Valstybės kontrolės rekomendacijas:

- Vyriausybė pakeitė valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisykles, kuriose numatyta sustiprinti biudžetinių įstaigų pavedimų lėšų naudojimo ir atsiskaitymų už pavedimų įvykdymą bei lėšų panaudojimą kontrolę.

- Finansų ministras patvirtino Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisykles. Šis teisės aktas reglamentuoja valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų vadovų ir apskaitos tvarkytojų pareigas, teises ir numato sustiprinti atsakomybę organizuojant buhalterinę apskaitą ir išankstinę finansų kontrolę, teikiant finansinę atskaitomybę. Minėtos taisyklės numato biudžetinių įstaigų kitų lėšų apskaitos tvarką, įnašų į viešųjų įstaigų dalininkų kapitalą pinigais bei turtu apskaitos tvarką, savivaldybių biudžetinių įstaigų kasinių išlaidų apskaitos pagal kiekvieną valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų lėšomis vykdomą (perduotą savivaldybei) funkciją ir mokinio krepšelių tvarką ir kitas tvarkas.

- Atsižvelgiant į Seimo Audito komiteto siūlymus, Vyriausybės patvirtintos 2004–2008 m. programos priemonėse numatyta 2006 m. IV ketvirtyje parengti Piniginės socialinės paramos mažas pajamas gaunančioms šeimoms įstatymo, Išmokų vaikams įstatymo, Vietos savivaldos įstatymo, kitų teisės aktų pakeitimų projektus.

- Įsigaliojus nuo 2006 m. sausio 1 d. Vietos savivaldos įstatymo pakeitimo įstatymui, lengvatinio keleivių vežimo kompensacijų skaičiavimas ir mokėjimas įtrauktas į savivaldybių priskirtąsias (ribotai savarankiškas) funkcijas.

- Valstybės kontrolė, atlikusi auditą Vilniaus rajono savivaldybėje, nustatė, kad savivaldybės administracija 2004 m. 490 tūkst. Lt specialiųjų tikslinių dotacijų panaudojo ne pagal paskirtį ir pasiūlė jas gražinti į valstybės biudžetą. Vilniaus rajono savivaldybės tarybai, atsisakius gražinti, buvo pareikštas ieškinys. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas priėmė nutartį, kad Vilniaus rajono savivaldybė turi įvykdyti teismo nustatytą įpareigojimą iki 2006 m. liepos 1 d., t. y. gražinti į valstybės biudžetą 490 tūkst. Lt.

2.4. VEIKLOS AUDITO SRITIS Į REZULTATUS ORIENTUOTO VALDYMO VIEŠOJO ADMINISTRAVIMO SUBJEKTUOSE SKATINIMAS

Veiklos audito tikslas – įvertinti audituojamo subjekto viešojo ir vidaus administravimo veiklą ekonomiškumo, efektyvumo ir rezultatyvumo požiūriu, atskleisti veiklos tobulinimo galimybes.

Igyvendindama *Valstybės kontrolės 2005–2007 m. strateginiame veiklos plane* numatytą Valstybės kontrolės strateginį tikslą Nr. 4 – skatinti į rezultatus orientuotą valdymą viešojo administravimo subjektuose, Valstybės kontrolė pasiekė planuotus rezultatus (9 lentelė).

Vertinimo kriterijus	2005 m. planas	2005 m. faktas
Rezultato:		
1. Visiškai ir iš dalies įgyvendintų rekomendacijų dalis (proc.)	90	92
Produkto:		
1. Įgyvendintų valstybinio veiklos audito projektų skaičius, tenkantis vienam auditoriui (vnt.)	0,64	0,67

9 lentelė. Pasiektų rezultatų palyginimas su strateginiame veiklos plane numatytais vertinimo kriterijais veiklos audito srityje

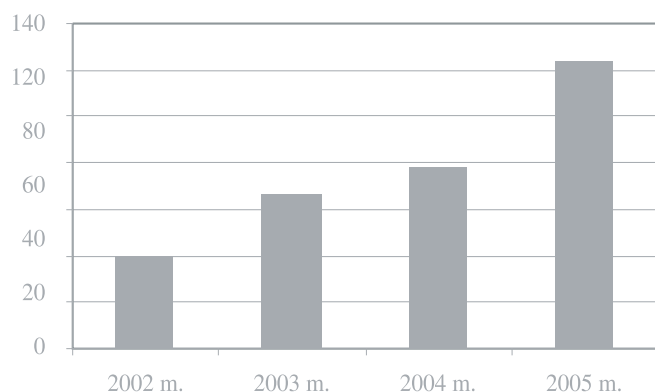
Valstybiniame sektoriuje mechanizmą, rinkos sąlygomis užtikrinantį įmonių veiklos efektyvumą, iš dalies pakeičia veiklos auditas.

Tinkamai atliktas veiklos auditas leidžia nustatyti veiklos problemas anksčiau, negu šios problemos gali paveikti veiklos efektyvumą.

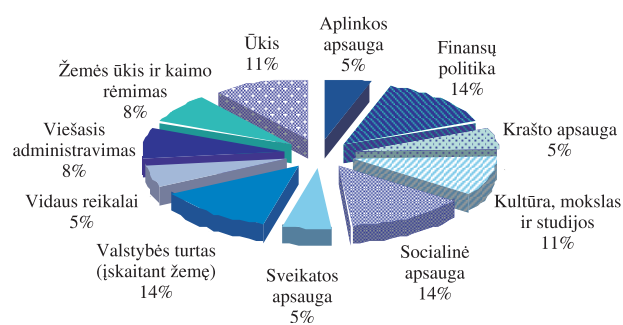
2005 m. veiklos audito metinėje programoje buvo numatyta vykdyti 48 veiklos auditus, iš jų 42 veiklos auditus buvo numatyta baigti tais pačiais metais. Baigti 44 auditai, iš kurių – 24 sistemų auditai, 8 – valstybės biudžeto programų vertinimo auditai, 7 – informacinių sistemų vertinimai, 3 – organizacijų veiklos vertinimo auditai ir 2 auditai baigti po išankstinio tyrimo (palyginimui – iš 2004 m. baigtų 37 veiklos auditų – 13 sistemų auditų).

Seimo Audito komitete svarstyty 22 veiklos audito ataskaitos (9 – 2004 m. baigtų veiklos auditų ir 13 – 2005 m.).

Audituojamų subjektų skaičius 2005 m., lyginant su 2004 m., padidėjo nuo 78 iki 124.

4 pav. Veiklos auditų 2002–2005 m. skaičiaus palyginimas (audituojamų subjektų skaičius)

5 pav. Veiklos auditų struktūra pagal sritis

Veiklos auditų poveikio pavyzdžiai (santrauka)

- Atlikusi **Valstybės savivaldybėms perduotų lėšų, teikiant socialinę paramą, panaudojimo auditą**, Valstybės kontrolė nustatė, kad savivaldybės iš socialinei paramai skirtų lėšų 155 mln. Lt panaudojo kitoms reikmėms, nes tokia teisė buvo numatyta Biudžeto įstatyme.

Piliečiams, norintiems gauti piniginę socialinę paramą, būtina pildyti sudėtingą prašymą-paraišką, patiems rinkti pažymas iš skirtingų institucijų.

Audito poveikis

Seimas 2006 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 3 str. nustatė, kad vykdant biudžetą nepanaudotos specialios tikslinės dotacijos socialinėms išmokoms ir kompensacijoms skaičiuoti ir mokėti sumos gali būti ketvirtame ketvirtyje naudojamos kitai socialinei paramai finansuoti Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatyta tvarka. Seimas priėmė nutarimą ir pasiūlė Vyriausybei pagerinti socialinei paramai skirtų lėšų administravimą ir supaprastinti piniginės socialinės paramos gavimą.

- Atlikusi **Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų naudojimo auditą** Valstybės kontrolė nustatė, kad Fondo lėšų administravimas nepavestas Vyriausybės įgaliotai institucijai. Fondo lėšos ūkio subjektams pervedamos nesudarant su jais sutarčių, kuriose būtų nurodyta lėšų panaudojimo tikslai, šalių atsakomybė, įvykdymo terminai, kontrolės procedūros. Tai trukdo tinkamai organizuoti Fondo lėšų panaudojimo procesą, efektyvų jo operatyvinių valdymą ir kontrolę.

Fondo veiklą reglamentuojantys teisės aktai nenumato Fondo tarybos atsakomybės už savo sprendimus ir jos atskaitomybės Vyriausybei už savo veiklą. Fondo taryba laiku nepasinaudojo Fondo įstatymo suteikta galimybe nuo 2002 m. laikinai laisvas lėšas investuoti į vertybinius popierius.

Audito poveikis

Valstybės kontrolė pateikė siūlymus Vyriausybei, Fondo Tarybai, Ūkio ir Finansų ministerijoms dėl Fondo veiklą reglamentuojančių teisės aktų tobulinimo, kurie užtikrintų efektyvų Fondo valdymą ir lėšų naudojimo kontrolę. Pasiūlyta Fondo tarybai kartu su Ūkio ir Finansų ministerijomis parengti Ignalinos atominės elektrinės turto, kuris nebus naudojamas įmonės veikloje po I bloko eksploatacijos nutraukimo, realizavimo tvarką, užtikrinant, kad lėšos, gautos realizavus tokį turta, būtų pervedamos į Fondo sąskaitą.

Seimo Audito ir Ekonomikos komitetai išnagrinėjo Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų naudojimo valstybinio audito ataskaitą ir priėmė bendrą sprendimą. Parengtas rekomendacijų Vyriausybei, Fondo tarybai ir Ūkio ministerijai įgyvendinimo planas, kuriame numatyta priemonės rekomendacijoms įgyvendinti ir šių priemonių įgyvendinimo terminai.

- Įvertinusi **Socialinio draudimo sistemos reformos vykdymą** Valstybės kontrolė atkreipė dėmesį į tai, kad Pensijų sistemos reformos vykdymo metu valstybė prisiima visus išipareigojimus, susijusius su lėšų pervedimu privatiems pensijų fondams. Kaupiamos pensijos dydžio negarantuoja nei valstybė, nei pensijų fondai, nesėkmingų investicijų atvejais visos pasekmės tenka pensijų kaupimo dalyviams. Yra rizika, kad sumažėjusios pensijos gali padidinti valstybės išlaidas mažas pajamas gaunančių asmenų kompensacijoms.

Audito poveikis

Ministro Pirmininko pavedimu bendrame atsakingų institucijų pasitarime apsvaistytos Socialinio draudimo sistemos reformos vertinimo išvados ir rekomendacijos, numatytos atskiros priemonės, leisiančios sumažinti galimus rizikos veiksnius. Seimo Socialinių reikalų ir darbo komitetas pasiūlė Vyriausybei numatyti ilgalaikius pensijų reformos finansavimo šaltinius, siekiant ateityje išvengti Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto deficito dėl valstybinio socialinio draudimo įmokos dalies pervedimo į pensijų fondus.

- Įvertinusi **Valstybės investicijų, paskirstytų 2004–2006 m. programoje, panaudojimą 2004 metais**, Valstybės kontrolė nustatė, kad dalis Finansų ministerijai teikiamų investicijų projektų neatitinka Vyriausybės patvirtintos tvarkos ir finansų ministro įsakymu patvirtintos metodikos nuostatų. Finansų ministerija tokius projektus įtraukė į atitinkamų metų Valstybės investicijų 2004–2006 m. programos projektą.

Audito metu nustatyta, kad Sveikatos apsaugos ministerija laiku neįgyvendino investicijų projekto „Lietuvos sveikatos projekto įgyvendinimas“. Projekto įgyvendinimo pratęsimas pareikalauja papildomų Lietuvos sveikatos projekto įgyvendinimo pradžioje nenumatytų valstybės biudžeto išlaidų, kurios per Lietuvos sveikatos projekto pratęsimo laikotarpį preliminariais auditorių skaičiavimais sudarys apie 683 tūkst. Lt.

Audito poveikis

Valstybės kontrolė rekomendavo Vyriausybei pavesti asignavimų valdytojams įvertinti investicijų projektų, vykdomų 10 metų ir ilgiau, aktualumą ir įgyvendinimo perspektyvas ir, esant būtinybei, imtis priemonių dėl jų koregavimo arba nutraukimo. Be to, rekomendavo imtis priemonių, kad investicijų projektai, neatitinkantys Vyriausybės patvirtintos tvarkos ir finansų ministro patvirtintos metodikos nuostatų, nebūtų įtraukiami į Valstybės investicijų programą.

Finansų ministerijai rekomenduota teikiamų investicijų projektų, neatitinkančių pirmiau minėtos tvarkos ir metodikos reikalavimų, nesiūlyti įtraukti į atitinkamų metų Valstybės investicijų programos projektą.

Seimo Audito komitetas išnagrinėjo Valstybės investicijų, paskirstytų 2004–2006 m. programoje, panaudojimą 2004 m. ir priėmė sprendimą, kuriuo pasiūlė Vyriausybei inventorizuoti nebaigtos statybos

objektus, kurie neįtraukti į Valstybės investicijų 2006–2008 m. programos projektą, tačiau į juos anksčiau buvo investuota valstybės lėšų, ir pagal kompetenciją priimti sprendimus dėl jų tolesnio panaudojimo, parengti valstybės kapitalo investicijų 2007–2013 m. strategiją, kiekvienais metais pateikti Seimui Valstybės investicijų programos įgyvendinimo ataskaitą.

- Valstybės kontrolė teigiamai įvertino Teisingumo ministerijos indėlį į **Teismo antstolių reformos vykdymą**, nors ir buvo nustatyta tam tikrų reformos vykdymo trūkumų likviduojant teismo antstolių kontorą, perduodant vykdomąsias bylas ir išieškotas pinigines lėšas. Ministerijos sąskaitoje laikomos išieškotojams priklausančios lėšos buvo naudojamos ne pagal paskirtį.

Po reformos nebaigtų vykdomųjų bylų likučiai pas antstolius didėja, nėra nustatytų teismų sprendimų vykdymo efektyvumo vertinimo kriterijų. Teismų sprendimų vykdymo išlaidos (įkainiai) ekonomiškai nepagrįstos – jos nesusietos su faktinėmis teismų sprendimų vykdymo sąnaudomis.

Audito poveikis

Teisingumo ministerija informavo, kad pateiktas rekomendacijas šiuo metu įgyvendina: ministerijos sąskaitoje laikomų išieškotojams priklausančių lėšų išmokėjimui sudaryta komisija, ne pagal paskirtį panaudotos lėšos atstatytos. Analizuojamas teismų sprendimų vykdymo efektyvumas, ruošama nauja Sprendimų vykdymo tvarka.

- Valstybės kontrolė atlikusi **Mokesčių už aplinkos teršimą surinkimo, skirstymo ir panaudojimo auditą** nustatė, kad nesukurta informacinė apskaitos ir kontrolės sistema, leidžianti patikimai nustatyti teršėjų skaičių, taršos mastą ir užtikrinti mokesčių už aplinkos teršimą surinkimą. 2003–2004 m. į valstybės biudžetą buvo planuota gauti 101,6 mln. Lt pajamų iš mokesčio už aplinkos teršimą, faktiškai gauta 36,7 mln. Lt arba 36 proc. planuoto pajamų dydžio.

Audito poveikis

Aplinkos ministerijai pasiūlyta išanalizuoti galimybes sudaryti įmonių, kurios gali būti potencialūs mokesčių už aplinkos teršimą mokėtojai, informacinę bazę, nustatyti tokios informacijos tvarkymo ir duomenų derinimo tarp atsakingų institucijų taisykles.

Aplinkos ministerijai kartu su Finansų ministerija, Statistikos departamentu prie Vyriausybės ir valstybės įmone „Registru centras“ pasiūlyta peržiūrėti teisės aktus, reglamentuojančius institucijų veiksmus nustatant teršėjų skaičių, taršos mastą ir administruojant mokesčių už aplinkos teršimą surinkimą, ir pateikti siūlymus dėl jų tobulinimo.

- Valstybės kontrolė atlikusi **Nelegalaus darbo reiškinių kontrolės** vertinimą nustatė, kad Valstybinės darbo inspekcijos pateikta informacija apie nustatytus nelegaliai dirbusius asmenis nėra patikima, o inspekcijos vykdoma nelegalaus darbo reiškinių kontrolė nerezultatyvi. Nustačius nelegaliai dirbančius 1580 asmenų, administracinės teisės pažeidimų protokolai darbdaviams surašyti dėl 535 asmenų, teismams perduotos bylos dėl 361 asmens, skirtos baudos 229 asmenims, tarp jų 193 skirtos mažesnės baudos, negu numatyta įstatyme.

Audito poveikis

Pateikti pasiūlymai, kaip pagerinti nelegalaus darbo reiškinių kontrolę, pasinaudoti pateikta užsienio šalyse taikoma gera praktika. Ataskaita buvo svarstyta Seimo Audito, Socialinių reikalų komitetuose. Pastarasis pateikė pasiūlymus Vyriausybei dėl Valstybinės darbo inspekcijos veiklos gerinimo.

Valstybinė darbo inspekcija, įgyvendindama audito ataskaitoje pateiktas rekomendacijas, patvirtintame 2006 m. plane numatė 42 priemones.

„Per trumpą laiką sugebėjote daug išmokti ir dabar gerai atliekate jums pavestą darbą. Reikia pažymėti, kad Valstybės kontrolė dirba labai produktyviai – kasmet parašote apie 45 veiklos audito ataskaitas. Tai tikrai įspūdingas skaičius. Pavyzdžiui, Danijoje atliekame dvigubai mažiau veiklos auditų, nepaisant to, kad turime maždaug tiek pat žmoniškųjų išteklių.“

*Jens Risbjerg, Danijos nacionalinės audito institucijos Audito grupės vadovas,
SIGMA ekspertas*

Informacinių sistemų vertinimas

Valstybės institucijų bei valstybinių įmonių veikloje vis plačiau taikomos informacinės sistemos. Jos tapo kiekvienos įstaigos ir organizacijos neatsiejama dalimi, nuo kurios dažnai priklauso jų darbo, finansinės ir ūkinės veiklos sėkmė. Patikimos informacinės sistemos sukūrimas tampa kiekvienos įstaigos ar organizacijos vienu iš strateginių tikslų ir strateginio plano dalių.

Informacinių sistemų egzistavimas nekeičia tradicinio audito tikslų, tačiau lemia audito atlikimo būdus. Jei apskaitos ar kitos informacijos apdorojimo sistemos yra kompiuterizuotos, auditorius turėtų nuspręsti, ar vidaus kontrolė veikia tinkamai, t. y. ar užtikrinamas duomenų vientisumas, patikimumas ir išsamumas. Dėl minėtos priežasties Valstybės kontrolė atliko 5 specializuotus informacinių sistemų vertinimus.

Valstybės kontrolei tapus Patvirtinančiąja institucija¹, jai privaloma atlikti Specialiosios žemės ūkio ir kaimo plėtros programos ir Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo Garantijų skyriaus metinius išlaidų ataskaitų patvirtinimo auditus, įskaitant informacinių sistemų auditą. 2005 m. buvo atlikti 2 tokio pobūdžio vertinimai.

Informacinių sistemų vertinimo metu pateiktos rekomendacijos buvo įtrauktos į audito ataskaitas. Šiomis rekomendacijomis buvo siekiama sustiprinti valstybės institucijų vidaus kontrolę – užtikrinti informacinio turto saugumą, duomenų vientisumą, efektyviau siekti organizacijos tikslų ir racionaliau naudoti išteklius.

Piliečių skundų ir prašymų nagrinėjimas

Per 2005 m. gauti 267 skundai ir prašymai, išnagrinėti 142 (pateikti raštiški atsakymai pareiškėjams), 93 persiųsti pagal kompetenciją teisėtvarkos institucijoms bei kitoms įstaigoms, 32 anoniminiai skundai ir prašymai nenagrinėti. Didžiąją dalį nagrinėtų klausimų sudarė žemės reformos ir kito nekilnojamojo turto klausimai (19 proc.), valstybės valdymo klausimai (16 proc. visų prašymų ir skundų), socialiniai buitiniai klausimai (16 proc.), teismams priskirtini klausimai (9 proc.).

Tarptautinis bendradarbiavimas

2005 m. Valstybės kontrolė toliau sėkmingai plėtojo tarptautinį bendradarbiavimą, ieškojo naujų tokio bendradarbiavimo formų ir galimybių.

2005 m. Bonoje vykusiam VI Europos aukščiausiųjų audito institucijų organizacijos (toliau – EUROSAI) kongrese Lietuvos Respublikos valstybės kontrolierė buvo išrinkta EUROSAI valdymo tarybos viceprezidente.

Valstybės kontrolė, kuri nuo 1992 m. yra visateisė INTOSAI narė, toliau tęsia bendradarbiavimą su šia organizacija, būdama INTOSAI Profesinių standartų komiteto Apskaitos standartų ir ataskaitų, Vidaus kontrolės standartų, Finansinio audito gairių, Atitikties audito pakomitečių, Informacinių technologijų audito ir Valstybės skolos komitetų, Privatizacijos, Programų vertinimo ir Aplinkos apsaugos audito darbo grupių narė. Valstybės kontrolė aktyviai dalyvauja rengiant INTOSAI Vidaus kontrolės standartų gaires viešajam sektoriui. Be to, Valstybės kontrolė yra EUROSAI Aplinkosaugos audito ir IT darbo grupių ir Kvalifikacijos tobulinimo komiteto narė stebėtojos teisėmis.

Lietuvai tapus Europos Sąjungos nare, Valstybės kontrolės bendradarbiavimas su Europos Komisija ir Europos Audito Rūmais tapo aktyvesnis. Mūsų institucija dalyvauja ES Ryšių palaikymo komiteto, Ryšių palaikymo pareigūnų komiteto ir konkrečius audito klausimus nagrinėjančių darbo grupių veikloje. Valstybės kontrolė yra Audito vadovų ir metodų, Nacionalinių AAI ataskaitų dėl ES finansų valdymo, Struktūrinių fondų ir Pridėtinės vertės mokesčio darbo grupių narė.

2005 m. Valstybės kontrolės specialistai kaip konsultantai ir instruktoriai dalyvavo informacinių technologijų valdymo savianalizės seminaruose, INTOSAI regioniniame audito seminare Rygoje veiklos audito ir sukčiavimų bei neatitikimų aptikimo klausimais.

¹ Lietuvos Respublikos Seimo 2003 m. liepos 1 d. nutarimu Nr. IX-1667 Valstybės kontrolei pavesta atlikti Europos Sąjungos paramos auditus, teikti jų ataskaitas ir išvadas.

2005 m. pavasarį Rusijos Federacijos sąskaitų rūmų prezidento S. Stepašino, o 2005 m. rudenį – Latvijos Respublikos valstybės kontrolierės I. Sudrabos kvietimu Valstybės kontrolės Informacinių technologijų vertinimo specialistai padėjo atlikti šių aukščiausiųjų audito institucijų informacinių technologijų būklės įvertinimą.

Valstybės kontrolė organizavo šiuos renginius Lietuvoje:

- kartu su EUROSAI Kvalifikacijos tobulinimo komitetu ir Informacinių technologijų darbo grupe Vilniuje surengė seminarą „Informacinių technologijų vidinis vertinimas aukščiausiose audito institucijose“;
- valstybių aukščiausiųjų audito institucijų PVM darbo grupės posėdį. Posėdyje dalyvavo svečiai iš Finansų ministerijos, Vyriausybės kanceliarijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos, Europos Sąjungos aukščiausiųjų audito institucijų atstovai;
- PHARE Dvynių projekto baigiamąją konferenciją „Kuriame pažangią AAI“.

Ypač aktualus tampa ES kaimyninių Baltijos ir Šiaurės šalių AAI bendradarbiavimas. Valstybės kontrolė aktyviai dalyvauja Baltijos ir Šiaurės šalių AAI vadovų ir atstovų susitikimuose, kurie kartą metuose rotacijos principu rengiami vienoje iš Baltijos šalių.

Tradiciškai geri kaimyniniai santykiai palaikomi su Lenkijos aukščiausiais kontrolės rūmais. Ne mažiau svarbus yra bendradarbiavimas su kitų kaimyninių šalių – Baltarusijos, Rusijos ir Ukrainos – aukščiausiosiomis kontrolės institucijomis.

Plečiasi Valstybės kontrolės bendradarbiavimo geografija. 2005 m. užmegzti ryšiai su Kinijos nacionaline audito institucija.

Taip pat Valstybės kontrolė su kitų šalių AAI atlieka bendrus bei paralelinius auditus:

Aukščiausiųjų audito institucijų vadovų ryšių komitetas 2000 m. suformavo kelių šalių narių darbo grupę Europos Sąjungos struktūrinių fondų bendram auditui atlikti. 2004 m. Ryšių komitetas įgaliojo darbo grupę tęsti struktūrinių fondų auditus ir atlikti dar vieną (Pažeidimų nustatymo, ataskaitų rengimo ir pažeidimų pašalinimo proceso apžvalgos) auditą. Šiame audite kartu su 14 kitų ES šalių narių dalyvavo ir Valstybės kontrolė. Darbo grupei 2006-02-28 pateikta valstybinio audito ataskaita.

2005 m. pradėtas ir šiuo metu vykdomas bendras su Lenkijos AAI auditas „Valstybinės mokesčių inspekcijos bendradarbiavimo su ES šalių mokesčių administratoriais, keičiantis su PVM susijusia informacija“.

„Galime prisiminti produktyvų pirmąjį darbo laikotarpį. Paminint tik du svarbiausius nuveiktus darbus – darbo grupės nariai sukūrė ir išplėtojo informacijos technologijų savianalizės metodą bei pristatė ataskaitą apie el. vyriausybę audito požiūriu. Aukščiausiosios audito institucijos, kurios ypač daug prisidėjo šiose srityse, yra Šveicarijos aukščiausioji audito institucija (vadovauja informacijos technologijų savianalizės projektui), Portugalijos aukščiausioji audito institucija (vadovavimas el. vyriausybės projektui, palaiko ryšius su EUROSAI Kvalifikacijos tobulinimo komitetu bei surengė pirmąjį seminarą „Informacijos technologijų valdymo savianalizė“) bei Lietuvos aukščiausioji audito institucija (surengusi antrąjį seminarą „Informacijos technologijų valdymo savianalizė“).“

*EUROSAI Informacinių technologijų darbo grupės pirmininkė ir
Nyderlandų generalinė auditorė Saskia J. Stuiveling
apžvelgė 2005 m. rezultatus*

III DALIS

VALSTYBĖS KONTROLĖS FINANSINĖS ATASKAITOS IŠTRAUKA

VALSTYBĖS KONTROLĖS FINANSINĖS ATASKAITOS IŠTRAUKA

Pateikiame ištrauką iš Valstybės kontrolės 2005 metų finansinės atskaitomybės.

Turtas ir įsipareigojimai

Rodiklis	2004-12-31	2005-12-31
Ilgalaikis materialusis turtas	15 135,1	16 530,7
Atsargos	95,5	173,2
Trumpalaikis turtas	1 265,9	1 202,9
Pinigai	8,9	6,8
Gautinos lėšos (debitinis įsiskolinimas)	15,4	168,6*
Ilgalaikio turto nusidėvėjimas	5 053,5	6 146,8
Ilgalaikio turto fondas	10 081,6	10 383,9
Trumpalaikio turto fondas	1 265,9	1 202,9
Kiti fondai	53,3	42,5
Mokėtinos lėšos (kreditinis įsiskolinimas)	102,1	177,0**

10 lentelė. Valstybės kontrolės turtas ir įsipareigojimai (tūkst. Lt.)

* Didžiausią debitinio įsiskolinimo sumą (148,3 tūkst. Lt) sudaro 2005 m. pabaigoje pagal sutartį sumokėtas avansas už administracinio pastato rekonstravimo darbus.

** Kreditinis įsiskolinimas (124,3 tūkst. Lt) susidarė už ilgalaikio turto einamojo remonto darbus, kuris pagal sutartyje numatytus mokėjimo terminus apmokėtas 2006 m. Įsiskolinimas už įsigytą ilgalaikį turtą (27,4 tūkst. Lt) bus padengtas 2006 m. sutartyje su UAB „Pricewaterhouse Coopers“ pagal investicijų projektą „Valstybės kontrolės praktinių acquis įgyvendinimo gebėjimų stiprinimas“ numatytu terminu.

Asignavimų panaudojimas

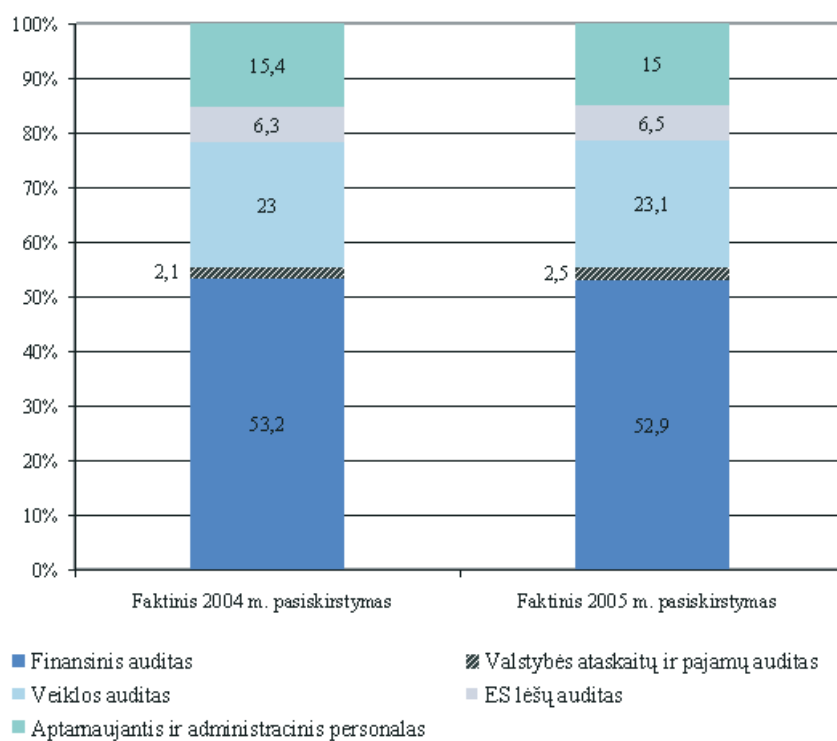
	2004 m.		2005 m.	
	Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus	Panaudota asignavimų (kasinės išlaidos)	Asignavimų planas, įskaitant patikslinimus	Panaudota asignavimų (kasinės išlaidos)
Iš viso asignavimų išlaidoms	17 912,1	17 911,8	19 282,0	19 279,1
iš jų:				
darbo užmokesčiui pinigais				
socialinio draudimo įmokoms	3 741,9	3 741,9	4 064,4	4 064,0
prekėms ir paslaugoms	1 956,0	1 955,7	2 125,9	2 124,2
socialinėms išmokoms			43,7	43,6
Iš viso asignavimų turtui įsigyti	3 206,1	2 986,0	1 325,0	1 097,0
iš jų:				
statybai (pastatai ir statiniai)	2 508,3	2 508,3	220,0	220,0
ilgalaikiam turtui įsigyti	697,8	477,7	1 105,0	877,0*
Iš viso asignavimų	21 118,2	20 897,8	20 607,0	20 376,1

11 lentelė. Valstybės kontrolei patvirtintų asignavimų panaudojimas (tūkst. Lt)

*Specialiajai PHARE programai (bendrojo finansavimo lėšos) buvo patvirtinta 555 tūkst. Lt. Gauti ir panaudoti asignavimai 327 tūkst. Lt investiciniam projektui „Valstybės kontrolės praktinių acquis įgyvendinimo gebėjimų stiprinimas“ vykdyti. Pagal sutartį investicinio projekto vykdymas numatytas 2005–2006 m., todėl specialiajai programai likusios nepanaudotos lėšos bus naudojamos šiais metais.

Valstybės kontrolei skirtų išteklių panaudojimas

Valstybės kontrolė savo pagrindinei veiklai (auditui) 2005 m. panaudojo 85 proc. visų skirtų išteklių. Išteklių pasiskirstymas pagal atskiras veiklos (audito) sritis 2004 m. ir 2005 m. pateikiamas toliau (6 pav.).

6 pav. Išlaidų 2004 m. ir 2005 m. atskiroms Valstybės kontrolės veiklos kryptims palyginimas

Per 2005 m. įvykus struktūriniais pasikeitimams ir padidėjus darbuotojų skaičiui ES lėšų audito departamente, palyginus su 2004 m. sąlyginai sumažėjo išlaidos finansinio audito srityje. Kartu reikia pažymėti, kad tiek veiklos auditų, tiek ir ES lėšų auditų atlikta daugiau, nei 2004 m.

PRIEDAI

1 PRIEDAS

NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA

auditas
apskaita
konsultacijos

Kalvarijų g. 98
LT- 08211 Vilnius
įm. kodas 123953838

tel: (8~5) 263 87 20,
faks: (8~5) 263 87 21
el. paštas: provisus@provisus.lt
www.provisus.lt

AUDITORIAUS IŠVADA

Lietuvos Respublikos Seimui

1. Mes atlikome čia pridedamų Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolės (toliau – Valstybės kontrolė) 2005 metų finansinės atskaitomybės, planų ir sąmatų įvykdymo ataskaitų bei aiškinamųjų raštų (toliau – finansinės ataskaitos) auditą už laikotarpį iki 2005 m. gruodžio 31 d. Šios finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą. Už šias finansines ataskaitas yra atsakinga Valstybės kontrolės vadovybė. Mūsų pareiga, remiantis atliktu auditu, pareikšti savo nuomonę apie šias finansines ataskaitas.

2. Mes atlikome auditą pagal Nacionalinius audito standartus. Šie Standartai reikalauja, jog mes taip planuotume ir atliktume auditą, kad gautume pakankamą pagrindą tvirtinti, jog finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų informacijos iškraipymų. Audito metu testais buvo iširti įrodymai, patvirtinantys finansinių ataskaitų sumas ir atskleidimus. Audito metu buvo įvertinti taikyti apskaitos principai bei vadovybės atlikti įvertinimai, taip pat bendras finansinių ataskaitų pateikimas. Mes tikime, kad atliktas auditas suteikia pakankamą pagrindą mūsų nuomonei.

3. Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais tikrai ir teisingai parodo Valstybės kontrolės 2005 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir yra parengtos pagal Lietuvos Respublikoje galiojančius teisės aktus, reglamentuojančius buhalterinę apskaitą ir finansinių ataskaitų sudarymą.

4. Mes atlikome Valstybės kontrolės 2005 ataskaitinių metų veiklos ataskaitos patikrinimą. Už šią ataskaitą ir veiklos planų bei prognozių prielaidas atsakinga Valstybės kontrolės vadovybė. Mūsų pareiga, remiantis atliktu patikrinimu, pareikšti nuomonę, ar Valstybės kontrolės veiklos ataskaitoje pateikiami duomenys atitinka finansines ataskaitas.

Mūsų patikrinimas apsiribojo Valstybės kontrolės veiklos ataskaitos patikrinimu, kad šioje ataskaitoje, lyginant su 2005 metų finansinėmis ataskaitomis, nėra reikšmingų neatitikimų. Mes netikrinome Valstybės kontrolės veiklos ataskaitos vadovybės vertinimų, ateities planų ir prognozių dalies, nes tai nėra audito tikslas, todėl nepareiškiamo nuomonės apie tai.

Remdamiesi atliktu patikrinimu, galime pareikšti, kad 2005 metų Valstybės kontrolės veiklos ataskaitoje nepastebėjome jokių reikšmingų neatitikimų lyginant su Valstybės kontrolės 2005 metų finansinėmis ataskaitomis.

Vilnius, 2006 m. kovo 15 d.
UAB "Provisus"
Audito įmonės pažymėjimo Nr. 001230

Direktorė – auditorė Elena Jankevičienė
Auditoriaus pažymėjimo Nr. 000097

2 PRIEDAS

2005 METAIS ATLIKTŲ VALSTYBINIŲ AUDITŲ IR IŠVADŲ SĄRAŠAS

Parengtos Seimui pateikti privalomos išvados:

- Išvada dėl 2004 m. valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos,
- Išvada dėl 2004 m. valstybės skolos ataskaitos,
- Išvada dėl 2004 m. ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turta,
- Išvada dėl 2006 m. valstybės biudžeto projekto.

Parengtos Europos Sąjungos paramos finansinio audito ataskaitos:

Lietuvos Respublikoje sukurtos ES struktūrinių fondų paramos valdymo ir kontrolės sistemos vertinimo valstybinio audito ataskaita,

Lietuvos Respublikoje sukurtos ES struktūrinių fondų projektų paraiškų atrankos sistemos vertinimo valstybinio audito ataskaita,

Sanglaudos fondo (ISPA) projekto 2001/LT/16/P/PA/002 „Parama ISPA aplinkos apsaugos projektų parengimui“ valstybinio audito ataskaita,

Sanglaudos fondo (ISPA) projekto 2000/LT/16/P/PA/001 „Techninė pagalba geležinkelio Kretos koridorių IXB, IXD ir I plėtrai“ valstybinio audito ataskaita,

Sanglaudos fondo (ISPA) projekto Nr. 2000/LT/16/P/PT/002 „Via Baltika kelio išvystymas 2000–2003 m.“ valstybinio audito ataskaita,

EŽŪOGF Garantijų skyriaus 2004 m. išlaidų ataskaitų patvirtinimo valstybinio audito ataskaita,

SAPARD 2004 m. išlaidų ataskaitų patvirtinimo valstybinio audito ataskaita.

SRITYS	BAIGTŲ PAGRINDINIŲ VEIKLOS AUDITŲ SĄRAŠAS
Aplinkos apsauga	<ul style="list-style-type: none"> – Valstybinės metrologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos vykdomos metrologinės veiklos koordinavimas, – Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos ūkinės veiklos ir urbanizacijos plėtros reguliavimo funkcijų vykdymas.
Finansų politika	<ul style="list-style-type: none"> – 2006 m. valstybės biudžeto projekto vertinimas, – Valstybės investicijų, paskirstytų 2004–2006 m. programai, panaudojimas 2004 m., – Savivaldybių skola ir skolinimasis, – Mokesčių už aplinkos teršimą surinkimas, skirstymas ir panaudojimas, – Pridėtinės vertės mokesčio (PVM) mokėtojų registravimo ir atrankos tikrinimams etapų priemonės prieš PVM sukčiavimą 3 auditai, – Finansinių įsipareigojimų vykdymas valstybei.
Krašto apsauga	<ul style="list-style-type: none"> – Lietuvos kariuomenės pertvarkymas, – Pasirengimas tarptautinėms misijoms.
Kultūra, mokslas ir studijos	<ul style="list-style-type: none"> – Ministerijų užsakomųjų mokslinių tyrimų tikslingumas, – Programos „Studentų kreditavimo sistemos plėtojimas“ vykdymas, – Subsidijų teikimas teatrams ir koncertinėms įstaigoms, – Kūno kultūros ir sporto plėtros programa.
Socialinė apsauga	<ul style="list-style-type: none"> – Valstybės savivaldybėms perduotų lėšų, teikiant socialinę paramą, panaudojimas, – Socialinio draudimo sistemos reforma, – Nelegalaus darbo reiškinių kontrolė, – Apskričių viršininko administracijų vykdomos programos: „Vaikų ir suaugusiųjų globa ir mokymas“ ir „Vaikų ir suaugusiųjų socialinė globa“, – Programa „Prekyba žmonėmis ir prostitucijos kontrolė ir prevencija“.
Sveikatos apsauga	<ul style="list-style-type: none"> – Pirminė sveikatos priežiūra, – Išlaidos kompensuojamiems vaistams.

Valstybės turtas (įskaitant žemę)	<ul style="list-style-type: none"> – Žemės naudojimo valstybinė kontrolė, – Žemės fondo administravimo auditas, – Valstybinės žemės naudojimas ir nuoma (žemės sklypo, esančio Siesikų g.15, Vilniuje, ir lėšų, panaudotų šiame sklype esantiems pastatams statyti, ir šių pastatų naudojimo vertinimas), – Nekilnojamojo turto perleidimas (nuosavybės teisių į patalpas, esančias Trakų g. 9/1 Vilniuje, išsigijimas), – AB Vakarų skirstomųjų tinklų privatizavimas.
Vidaus reikalai	<ul style="list-style-type: none"> – Vidaus reikalų sistemos infrastruktūros plėtra, – Viešojo saugumo užtikrinimas prižiūrime teritorijoje.
Viešasis administravimas	<ul style="list-style-type: none"> – Teismo antstolių reformos vykdymas, – Programa „Teismų materialinės techninės bazės plėtojimas ir kompiuterizavimas“, – Išteklių panaudojimas Generalinės prokuratūros funkcijoms atlikti.
Žemės ūkis ir kaimo rėmimas	<ul style="list-style-type: none"> – Valstybės biudžeto lėšų melioracijai naudojimas, – Kaimo rėmimo programa, – Privalomųjų miško atkūrimo, apsaugos ir tvarkymo darbų organizavimas ir vykdymas.
Kiti	<ul style="list-style-type: none"> – Ignalinos atominės elektrinės eksploatavimo nutraukimo fondo lėšų naudojimas, – Gamtinių dujų kainos įtaka šilumos, elektros energijos savikainai bei vartotojams, – Energijos taupymo projektų įgyvendinimas, – Specialioji Kaliningrado tranzito programa, – Darbo apmokėjimo lėšų naudojimas.

AUDITO SRITIS	BAIGTŲ FINANSINIŲ AUDITŲ SUBJEKTŲ SARAŠAS
Seimas ir jam atskaitingos institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Valstybės saugumo departamentas, – Žurnalistų etikos inspektoriatas tarnyba, – Valstybinė kultūros paveldo komisija, – Vyriausioji tarnybinės etikos komisija.
Prezidento kanceliarija ir atskaitingos institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija, – Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcija prie Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarijos.
Vyriausybė ir valstybės institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Vyriausybės kanceliarija, – Kūno kultūros ir sporto departamentas, – Ginklų fondas, – Ryšių reguliavimo tarnyba, – Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba, – Lietuvos archyvų departamentas, – Tautinių mažumų ir išeivijos departamentas, – Vyriausioji administracinių ginčų komisija, – Lietuvos valstybinis mokslo ir studijų fondas, – Statistikos departamente ataskaitos apie valstybei nuosavybės teise priklausantį turtą 2004 m. vertinimas.
Apskričių viršininkų administracijos	<ul style="list-style-type: none"> – Alytaus apskrities viršininko administracija, – Kauno apskrities viršininko administracija, – Klaipėdos apskrities viršininko administracija, – Marijampolės apskrities viršininko administracija, – Panevėžio apskrities viršininko administracija, – Šiaulių apskrities viršininko administracija, – Tauragės apskrities viršininko administracija, – Telšių apskrities viršininko administracija, – Utenos apskrities viršininko administracija, – Vilniaus apskrities viršininko administracija.
Aplinkos ministerija	<ul style="list-style-type: none"> – Aplinkos ministerija.

Finansų ministerija ir pavaldžios institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Finansų ministerija, – 2004 m. Valstybės biudžeto įvykdymo apyskaitos vertinimas, – 2004 m. valstybės skolos ataskaitos vertinimas, – Mokesčių ir kitų įmokų į biudžetus apyskaitos vertinimo auditas Valstybinėje mokesčių inspekcijoje, – Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos, – Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos.
Krašto apsaugos ministerija	<ul style="list-style-type: none"> – Krašto apsaugos ministerija.
Kultūros ministerija ir pavaldžios institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Kultūros ministerija, – Kultūros paveldo departamentas, – Nacionalinis M. K. Čiurlionio dailės muziejus.
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	<ul style="list-style-type: none"> – Socialinės apsaugos ir darbo ministerija.
Susisiekimo ministerija ir pavaldžios institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Susisiekimo ministerija, – Lietuvos saugios laivybos administracija, – Lietuvos automobilių kelių direkcija, – Valstybinė vidaus vandenių laivybos inspekcija.
Sveikatos apsaugos ministerija	<ul style="list-style-type: none"> – Sveikatos apsaugos ministerija.
Švietimo ir mokslo ministerija	<ul style="list-style-type: none"> – Švietimo ir mokslo ministerija.
Mokslas ir studijos	<ul style="list-style-type: none"> – Vilniaus universitetas, – Vytauto Didžiojo universitetas, – Klaipėdos universitetas, – Kauno medicinos universitetas, – Šiaulių universitetas, – Lietuvos kūno kultūros akademija, – Lietuvos veterinarijos akademijos gyvulininkystės institutas, – Lietuvos žemdirbystės institutas, – Kauno technologijos universiteto maisto institutas, – Lietuvos žemės ūkio universiteto Vandens ūkio institutas, – Lietuvos miškų institutas, – Kultūros, filosofijos ir meno institutas, – Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, – Geologijos ir geografijos institutas, – Vilniaus universiteto Imunologijos institutas, – Matematikos ir informatikos institutas, – Vilniaus Gedimino technikos universiteto Termoizoliacijos institutas, – Socialinių tyrimų institutas, – Biotechnologijos institutas, – Chemijos institutas, – Teorinės fizikos ir astronomijos institutas, – Fizikos institutas, – Puslaidininkių fizikos institutas, – Biochemijos institutas, – Vilniaus universiteto Ekologijos institutas, – Lietuvių kalbos institutas, – Vilniaus universiteto Onkologijos institutas, – Lietuvos istorijos institutas.
Teisingumo ministerija ir pavaldžios institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Teisingumo ministerija, – Kalėjimų departamentas prie Teisingumo ministerijos, – Lietuvos metrologijos inspekcija.

Vidaus reikalų ministerijai pavaldžios institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, – Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, – Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos.
Užsienio reikalų ministerija	– Užsienio reikalų ministerija.
Ūkio ministerija	– Ūkio ministerija.
Žemės ūkio ministerija ir pavaldžios institucijos	<ul style="list-style-type: none"> – Žemės ūkio ministerija, – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, – Žuvininkystės departamentas prie Žemės ūkio ministerijos.
Teismai	<ul style="list-style-type: none"> – Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, – Panevėžio apygardos teismas, – Kauno miesto apylinkės teismas, – Klaipėdos miesto apylinkės teismas, – Panevėžio miesto apylinkės teismas, – Šiaulių miesto apylinkės teismas, – Vilniaus miesto 1 apylinkės teismas, – Vilniaus miesto 2 apylinkės teismas, – Vilniaus miesto 3 apylinkės teismas, – Vilniaus miesto 4 apylinkės teismas, – Alytaus rajono apylinkės teismas, – Kaišiadorių rajono apylinkės teismas, – Kauno rajono apylinkės teismas, – Kėdainių rajono apylinkės teismas, – Lazdijų rajono apylinkės teismas, – Marijampolės rajono apylinkės teismas, – Pakruojo rajono apylinkės teismas, – Prienų rajono apylinkės teismas, – Rokiškio rajono apylinkės teismas, – Šilalės rajono apylinkės teismas, – Vilkaviškio rajono apylinkės teismas.
Savivaldybės	<ul style="list-style-type: none"> – Vilniaus miesto, – Kauno miesto, – Klaipėdos miesto, – Panevėžio miesto, – Šiaulių miesto, – Kaišiadorių rajono, – Šalčininkų rajono, – Šilutės rajono, – Trakų rajono, – Ukmergės rajono, – Vilniaus rajono, – Elektrėnų.

3 PRIEDAS

ATASKAITOJE VARTOJAMI SUTRUMPINIMAI

Tarptautinė aukščiausiųjų audito institucijų organizacija – INTOSAI.

Europos aukščiausiųjų audito institucijų organizacija – EUROSAI.

Europos Sąjungos paramos organizacija Centrinės ir Rytų Europos šalims – SIGMA.

Techninės ir finansinės šalių donorių paramos šalims kandidatėms fondas – PHARE.

Aukščiausioji audito institucija – AAI.

Pridėtinės vertės mokestis – PVM.

Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondas – EŽŪOGF.

Specialioji žemės ūkio ir kaimo plėtros paramos programa – SAPARD.

Stojimo struktūrinės paramos aplinkosaugai ir transportui fondas – ISPA.

Tarptautiniai licencijuotų atestuotų apskaitos specialistų kursai – ACCA.

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

Pamėnkalnio g. 27, LT-01113 Vilnius

Tel. (8-5) 266 67 52

Faks. (8-5) 266 67 61

El. paštas info@vkontrole.lt